

2 | 2023

ČASOPIS PRO INTEGRACI

mosty

**PRIMÁTOR SVOBODA:
VŠECHNY DRUHY DOPRAVY
JSOU SI ROVNY**

KDYŽ SE VÁM ZMĚNÍ PLÁNY

jsme tu pro vás.
Teď ale potřebujeme
vaši pomoc my.

Na stavbě však došlo k nehodě.
Všechny **Romanovy plány se změnily.**

Roman pracoval jako stavbyvedoucí.
Stavěl domy, ve kterých by lidé rádi bydleli.
Měl plán postavit nejkrásnější dům pro svou
rodinu a především pro svého malého syna.

Roman zůstal dlouhé měsíce v nemocnici.
Přišel o nohu. Nejhorší novou situaci nesl malý syn.
Bez ustání plakal a říkal:
„Už nikdy si s tátou nezahraju.“
Synovi se změnily plány.

Rodina se kvůli psychickému stavu
manželky Petry a chybějícímu příjmu Romana
dostala do složité finanční situace. **Celé rodině se změnily plány.**

Pak se Petra dozvěděla o Odborné poradně Národní rady osob se zdravotním postižením ČR,
kde se setkala s poradkyní Klárou.

Klára je také na vozíku, a proto moc dobře ví, jaké pocity teď celá Romanova
rodina prožívá. **Sepsala plán**, podle kterého budou společně postupovat.

Zajistit:

psychologickou pomoc	žádost o náhradu mzdy
vhodné rehabilitační centrum	žádost o průkaz OZP
vozik pro Romana	žádost o příspěvek na mobilitu
žádost o invalidní důchod	žádost o příspěvek na nákup motorového vozidla

Finanční situace Romanovy rodiny se stabilizovala. Díky speciálně
upravenému vozu může dokonce Petra pracovat. Roman totiž zvládne
syna vyzvednout ve škole sám. A protože Roman pravidelně rehabilituje,
na jaře mu Klára pomůže zažádat o protézu. Příští léto si chce se
synem zahrát basket. **A vymýšlí další plány!**

V České republice žije 1,5 milionu lidí se zdravotním postižením.
30% z nich ale nedostane potřebnou pomoc.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR zaměstnává na
80 lidí s handicapem, kteří pomáhají dalším lidem s postižením,
seniorům a rodičům malých dětí v oblasti sociální a především
právní. V důsledku přerozdělování však byla NRZP ČR zkrácena
finanční podpora o 30%. Znamená to uzavření bezplatných
právních a sociálních poraden v několika krajích.

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou další číslo časopisu Mosty. V letošním druhém čísle najdete samozřejmě několik zajímavých rozhovorů, ale tentokrát velkou pozornost věnujeme legislativě.

Věřím, že Vás zaujme rozhovor s novým primátorem hlavního města Prahy panem docentem Bohuslavem Svobodou. Informujeme Vás o novém návrhu zákona o sociálních službách, který je nyní v připomínkovém řízení a k němuž má Národní rada osob se zdravotním postižením řadu zásadních výhrad.

Samozřejmě že Vás také informujeme o tom, jak jsme postupovali ve věci projednávání vládního návrhu zákona o důchodovém pojištění, který významně omezuje valorizaci důchodů. Současně předkládáme náš návrh na úpravu zákona o důchodovém pojištění, který se týká výchovného u příjemců invalidních důchodů.

Vážení čtenáři, všichni se těšíme na sluníčko a já věřím, že si jej v nastávajících měsících užijeme. Přeji Vám krásné jarní dny.

Sabrina Plisková Všechny druhy dopravy jsou si rovny, říká v rozhovoru pro Mosty pražský primátor Bohuslav Svoboda	4
Václav Krása Novela zákona o sociálních službách a zvýšení příspěvku na péči	6
Václav Krása Iniciativa NRZP ČR ve věci nároku na výchovné k důchodům	8
Sabrina Plisková Bezbariérovost našich vozů vnímáme jako standard, říká v rozhovoru pro Mosty prezident regionu CZ/SK ve Škoda Group Tomáš Ignačák	10
Radka Svatošová K důchodové reformě je potřeba najít konsenzus, říká v rozhovoru pro Mosty poslankyně Jana Hanzlíková	12
Michal Kebort Smlouvy na energie a jejich pasti	18
Stanislav Bytnar, Sabrina Plisková Generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda: Přístupnost železniční dopravy je jedním z hlavních úkolů	20
Jiří Fenz Vysílač VPN: univerzální pomůcka při prostorové orientaci nevidomých a slabozrakých	24
Petr Štáhlavský Zájem o cestování vlakem mezi handicapovanými loni rostl, v dalších letech ho podpoří nové bezbariérové jednotky Regiofox	26
Daniel Šabík Cesta k jedné z nejlepších MHD na světě? Dostupnost, rychlost, spolehlivost	30
Václav Krása V Praze se budou 16. května předávat ceny Mosty	34
Tereza Dražanová Dávky a pomoc pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením	36
Roman Lupoměský Vyšla kniha o úmluvě OSN o právech osob se zdravotním postižením	40
Miloš Kajzlík Na vozíku vzhůru do oblak	41
Radka Svatošová Cestování světem i po vlastní paměti	42
Kateřina Malá Nový Peugeot 408: první svého druhu	44
Ivana Julínková Osobní rozvoj	47
Helena Santner Celostátní soutěž Modrý slon slaví plnoletost	48
Monika Wögererová Lázeňské pobyty pro osoby se zdravotním postižením a seniory	50
Pavel Grochál Poradenství v době energetické krize	52
Veronika Okruhlicová Okénko do poraden NRZP ČR	54
Ivana Julínková, Veronika Okruhlicová Poradna NRZP ČR v Otrokovicích	56
Miloš Kajzlík Pomozte charitativním výstupem jedenáctiletému Vencovi	58
Miloš Kajzlík Jedna publikace = všechny turistické vozíčkářské trasy	59
Miloš Kajzlík Nevšední aktivita, která přispěla na jiné aktivity	60

VŠECHNY DRUHY DOPRAVY JSOU SI ROVNY,

ŘÍKÁ V ROZHOVORU PRO MOSTY PRAŽSKÝ PRIMÁTOR BOHUSLAV SVOBODA

O plánovaném rozvoji veřejných služeb v Praze, udílení cen NRZP ČR Mosty a opatřeních ve veřejné dopravě jsme si povídali s primátorem hlavního města Prahy Bohuslavem Svobodou.

Vážený pane primátore, naše čtenáře jistě zajímá, zda bude aktualizován Krajský plán vyrovnávání příležitostí. Platnost KPVP je obvykle stanovena na čtyři roky, tedy volební období. Velmi bychom přivítali, pokud budete jeho garantem.

Ano, Krajský plán vyrovnávání příležitostí chceme aktualizovat a uvést do souladu s dalšími krajskými strategickými dokumenty. Půjde pochopitelně o meziresortní dokument, který bude obsahovat různé oblasti podpory, takže garantem by mohl být právě primátor hlavního města.

Co budete podporovat v oblasti zdravotnictví a sociálních věcí ve vztahu k rodičům malých dětí, seniorům a lidem se zdravotním postižením?

V následujících letech chceme obecně podporovat rozvoj veřejných služeb v Praze, tedy i v oblasti zdravotnictví a sociálních služeb. Od preventivních programů přes terénní, ambulantní či pobytovou péči. Chceme na území hlavního města Prahy zvýšit kvalitu a dostupnost všech těchto služeb.

NRZP ČR každoročně uděluje ceny Mosty za významné činy ve prospěch lidí se zdravotním postižením. Slavnostní předávání cen se uskuteční 16. května v Praze. Budete se předávání osobně účastnit?

Cena Mosty je významným a ojedinělým oceněním. Navíc, pokud se nemýlím, letos slaví 20. narozeniny, čímž jí přeji vše nejlepší. Plánuji, že se letošního předávání cen zúčastním, a doufám, že mi nic akutně pracovního tyto plány nezhatí.

Pro obyvatele hlavního města je velmi důležitá veřejná doprava. Dopravní podnik hl. města Prahy byl letos navržen na cenu Mosty za vstřícný přístup vůči lidem se sníženou schopností pohybu a orientace. Plánujete tento vstřícný přístup v roli primátora podporovat?

Naprostě jednoznačně. Na lidi se sníženou schopností pohybu a orientace, stejně jako na spoluobčany s jinými

handicapy, se sice myslí stále víc, ale situace má pořád daleko ke všeobecné spokojenosti. Dopravu má v gesci první náměstek pan Hříb a věřím, že se se svými expertními zkušenostmi bude věnovat i tomuto, ale samozřejmě i na toto budu z pozice primátora dohlížet.

V předcházejícím volebním období byla Praha otevřena alternativním módům dopravy, mám na mysli sdílenou dopravu, například elektrokoloběžky, elektrokola apod. Pro určité skupiny obyvatel tím ovšem vznikly nové bariéry. Přijme hlavní město v této věci nějaká opatření?

Co se týká způsobů dopravy, zastávám obecné stanovisko, že všechny druhy dopravy jsou si rovny. Neboli že vedení hlavního města musí myslet na řidiče, cyklisty, chodce i lidi využívající hromadnou dopravu či nové, alternativní způsoby, jako jsou například vámi zmiňované elektrokoloběžky a elektrokola. Zároveň by ale měla platit zásada, že jeden druh dopravy nesmí překážet jinému, což se právě u elektrokoloběžek příliš nedaří. Často jsou poházené uprostřed chodníků, což je mimořádně nebezpečné zvláště pro spoluobčany s různými handicapami. Proto jsme již začali hledat řešení tohoto problému a věřím, že se situaci podaří zlepšit. ■

MODERNÍ PORTÁL PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

PRÁCE PRO ZP.cz

- uplatnění OZP na trhu práce
- pomoc firmám při výběru zaměstnanců
- informace z oblasti legislativy
- chráněné dílny
- vzdělávání

NEZAVÍREJTE SE MEZI ČTYŘI STĚNY

NOVELA ZÁKONA O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH A ZVÝŠENÍ PŘÍSPĚVKU NA PÉČI

Ministerstvo práce a sociálních věcí 27. ledna předložilo do vnějšího připomínkového řízení návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony. Návrh zákona není systémovou změnou poskytování sociálních služeb. Jedná se spíše o administrativní novelu, která upřesňuje některá znění zákona.

Jeden ze zásadních novelizačních návrhů je posílení principu subsidiarity v oblasti poskytované péče, dle kterého se mají přednostně poskytovat sociální služby v sociálním prostředí klienta. Klient bude před příjmem do pobytové sociální služby posuzován z hlediska možnosti zajištění pomoci, péče a podpory z jiného zdroje, tedy například ze strany neformálních pečovatелů či ambulancí a terénní sociální služby. Tento princip Národní rada osob se zdravotním postižením vítá.

S upřednostněním poskytování sociálních služeb v přirozeném sociálním prostředí souvisí rovněž navrhované systémové změny pro segment neformální péče. Zavádí se nová cílová skupina pečujících osob a nová základní činnost, která má za cíl pečující osoby podpořit. Rovněž vymezením nové cílové skupiny a doplněním nové základní činnosti se rozšiřuje poskytování sociálních služeb pro osoby závislé na omamných látkách.

Součástí úpravy je harmonizace působnosti ve veřejné správě, doplnění subjektu pověřeného obecního úřadu, včetně vymezení ve vztahu k osobám nacházejícím se ve správním území obecního úřadu. Nově jsou vymezeny činnosti sociální práce ve veřejné správě tak, aby odborná pomoc a informace o možnostech sociální pomoci byla osobám dostupná co nejlíže; za tím účelem se vymezuje i spolupráce jednotlivých správních orgánů.

Změny cílí rovněž na snížení administrativní zátěže v oblasti procesu získávání akreditací vzdělávacími programy. Nově nastavený akreditační proces bude více předvídatelný pro vzdělávací zařízení, srozumitelnější pro odbornou veřejnost a sníží administrativu státní správy.

V rámci oblasti financování se navrhuje valorizační mechanismus maximálních úhrad za sociální služby. Maximální úhrady by se měly valorizovat analogicky k valorizaci procentní výměry důchodů, aby korespondovaly s vývojem a stavem ekonomiky České republiky a nedocházelo tak k jejich skokovému a nesystémovému navyšování. V této souvislosti se navrhuje současně upravit i způsob valorizace příspěvku na péči. Navrhuje se valorizační mechanismus, který by byl navázán také na zvyšování důchodů.

Současně se navrhuje zvýšení částky příspěvku na péči pro osoby starší 18 let ve stupni závislosti I ze stávajících 880 Kč na 2 000 Kč.

NRZP ČR považuje návrh valorizačního mechanismu maximálních úhrad za sociální služby a způsobu valorizace příspěvku na péči za zcela nedostatečný, protože navržený způsob konzervuje současný stav, kdy výše příspěvku na péči neodpovídá skutečným potřebám k zajištění alespoň minimálního standardu péče v přirozeném prostředí klienta. Návrh zákona vůbec nezohledňuje skutečnost, že poslední valorizace příspěvku na péči se uskutečnila v roce 2016, a to ve výši 10 %. Od té doby byla provedena valorizace pouze u příspěvku na péči ve III. a IV. stupni. Jsme přesvědčeni o tom, že vláda ani zákonodárci nemohou pominout skutečnost, že poslední rok a půl se občané ČR potýkají s vysokou mírou inflace, která se projevuje jak u klientů závislých na pomoci jiné osoby, tak také u poskytovatelů sociálních služeb. Terénní sociální služby se nezdražují pouze nařízením vlády, ale také zdražením jízdného, zvyšováním mezd, zdražením všech nákupů a podobně. To vše vede k tomu, že klienti ve skutečnosti platí podstatně větší částky za služby než pouhé 5% zvýšení cen v terénních službách, které nastalo od 1. 1. 2023 novelou vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou

se provádí zákon o sociálních službách. Na základě výše uvedeného NRZP ČR v rámci připomínkového řízení předkládá návrh na valorizaci příspěvku na péči ve II. až IV. stupni, který by alespoň částečně vyrovnal valorizaci uplynulého období. Mechanismus valorizace navržené v předkládané novele zákona o sociálních službách povede k tomu, že nejbližší valorizace příspěvku na péči bude provedena nejdříve k 1. 1. 2024, pokud k tomuto datu bude provedena valorizace důchodů. Takovou valorizaci považujeme za zcela nedostatečnou. Povede ke snížení dostupnosti sociálních služeb a zhoršení kvality života závislých osob.

Rozhodli jsme se navrhnout, aby novela zákona o sociálních službách zahrnovala zvýšení příspěvků na péči v jednotlivých stupních závislosti. Náš návrh předkládáme i s ohledem na skutečnost, že nejbližší reálná možnost zvýšení příspěvků na péči je až od 1. ledna příštího roku, ale to není ani zdaleka jisté. Máme informace, že ministerstvo financí zatím nesouhlasí s navrženým mechanismem valorizace příspěvků na péči, který by byl navázán na valorizaci penzí. Není také dořešená samotná otázka valorizačního mechanismu zvyšování důchodů a všichni asi sledujeme současné diskuse kolem této záležitosti.

Vzhledem k výše uvedenému proto navrhujeme jednotlivé částky u příspěvků na péči takto:

1. Výše příspěvku na péči pro osoby do 18 let věku za kalendářní měsíc činí
 - **3 630 Kč**, jde-li o stupeň I (lehká závislost)
 - **7 260 Kč**, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost)

- **15 290 Kč**, jde-li o stupeň III (těžká závislost)
 - **21 120 Kč**, jde-li o stupeň IV (úplná závislost)
2. Výše příspěvku na péči pro osoby starší 18 let za kalendářní měsíc činí
 - **2 000 Kč**, jde-li o stupeň I (lehká závislost)
 - **6 400 Kč**, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost)
 - **14 080 Kč**, jde-li o stupeň III (těžká závislost)
 - **21 290 Kč**, jde-li o stupeň IV (úplná závislost)

Jak je z výše uvedené tabulky zřejmé, navrhuje Národní rada osob se zdravotním postižením výraznější zvýšení příspěvku na péči ve druhém stupni, a to o 2000 Kč. Náš návrh vy-

chází z poznání, že vlivem valorizací dochází k neustálému prohlubování rozdílu mezi druhým a třetím a samozřejmě také čtvrtým stupněm. Tento rozdíl vznikl v roce 2018, kdy byly valorizovány příspěvky na péči ve III. a IV. stupni. Uvedený rozdíl neodpovídá rozdílu rozsahu péče mezi stupni dvě a tři. NRZP ČR chápe současnou složitou hospodářskou situaci, proto navrhujeme pouze částečné vyrovnání rozdílu mezi druhým a třetím stupněm míry závislosti tak, aby druhý stupeň alespoň částečně odpovídal rozsahu poskytované péče.

Vážení čtenáři, je jisté, že lze očekávat spor o způsob valorizace příspěvku na péči, a proto se vám snažíme vysvětlit celou problematiku. Možná přijde čas, kdy budeme potřebovat vaši podporu, abychom přesvědčili vládu a Parlament, jak je důležité udržet přiměřenou hodnotu příspěvku na péči, aby nedošlo ke zhoršení dostupnosti sociálních služeb a zhoršení kvality života lidí se zdravotním postižením. ■

INICIATIVA NRZP ČR VE VĚCI NÁROKU NA VÝCHOVNÉ K DŮCHODŮM

Vážení čtenáři, v březnu letošního roku jsme předali poslancům, konkrétně předsedovi Výboru pro sociální politiku panu poslanci Vítu Kaňkovskému, návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. NRZP ČR novelu zákona připravila na základě podnětů od několika občanů, kteří ačkoliv vychovali děti a splňují podmínku nároku na starobní důchod, nemají nárok na výchovné.

Návrh zákona se týká zvýšení starobního důchodu za výchovu dětí, tzv. výchovného, jehož účelem je posílit důchodové nároky osob, které v průběhu svojí pracovní kariéry zajišťovaly výchovu dětí. Návrh se konkrétně týká zvýšení důchodu o výchovné u osob, které současně splnily podmínky nároku na výplatu starobního a invalidního důchodu, ale u nichž se vyplácí pouze jeden důchod, a to ze zákona vždy ten vyšší, a současně je u nich tím vyšším důchodem invalidní důchod.

Náš návrh obsahuje úpravu, která zamezuje tomu, aby příjemcům invalidního důchodu, kteří jinak řádně splnili všechny podmínky nároku na výchovné

a během své pracovní kariéry zajišťovali výchovu dětí, zanikl nárok na výplatu výchovného za vychované děti, které je vypláceno pouze příjemcům starobního důchodu. Jsou případy, kdy osoby dlouhodobě pečovaly o děti s minimální pracovní aktivitou a poté se staly invalidními a pobíraly invalidní důchod. Při dovršení nároku na starobní důchod se zpravidla dostávají do situace, kdy starobní důchod je nižší než invalidní důchod, a proto v souladu s § 58 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, je jim ponechán jejich invalidní důchod. Tito lidé mohou získat nárok na výchovné až po dovršení 65 let, kdy se automaticky mění invalidní důchod na starobní důchod. Národní rada osob se zdravotním postižením považuje současnou právní úpravu za diskriminační a nespravedlivou. Mnohdy činí rozdíl invalidního a starobního důchodu několik desítek korun a tyto ženy (převážně jde o ženy) jsou trestány za výchovu svých dětí. Z hlediska dopadu na státní rozpočet se jedná o marginální záležitost, ale z hlediska spravedlnosti o zcela zásadní.

Předložený návrh reaguje na nelegitimitu a nespravedlnost vzniklou

v některých případech u nepřiznání výchovného u nového institutu, který je účinný od 1. ledna 2023. Tedy u zvýšení starobního důchodu za výchovu dětí, tzv. výchovného, jehož účelem je posílit důchodové nároky osob, které v průběhu svojí pracovní kariéry zajišťovaly výchovu dětí.

Přestože smyslem výchovného je ocenit osoby, které získaly významnou zásluhu z hlediska budoucnosti financování základního důchodového pojištění tím, že dlouhodobě zajišťovaly výchovu dítěte, čímž se (obvykle) postaraly o přínos nového pojištění do systému, u části těchto osob platný zákon výplatu zvýšení neumožňuje. Aktuální praxe ukázala, že u osob, u kterých vzniká současně nárok na starobní i na invalidní důchod, přičemž ten invalidní důchod je vyšší, nemůže být toto zvýšení přiznáno. A to přesto, že tyto osoby řádně celý život pracovaly a současně vychovaly několik dětí. V průběhu života, po splnění všech podmínek pro vznik nároku na řádný starobní důchod, se však staly invalidními. Z toho důvodu začaly pobírat invalidní důchod. A ve chvíli, kdy splňují podmínky vstupu do důchodu, je jejich

invalidní důchod bohužel mírně vyšší než jejich starobní důchod. Byť třeba jen o symbolickou částku 10 nebo 20 Kč.

Ve smyslu § 58 zákona o důchodovém pojištění jim je i nadále vyplácen invalidní důchod a nárok na starobní důchod jim zaniká. V souvislosti s tím jim ovšem nemůže být vypláceno ani výchovné, neboť to je určeno příjemcům starobního důchodu. V důsledku toho se stává, že kvůli často bagatelní částce, kterou převyšuje invalidní důchod starobní důchod, přicházejí tyto osoby o měsíční částku ve výši 500 Kč na jedno vychované dítě. Nezřídka se tak stává, že dotčená osoba přichází měsíčně na výchovném o částku 1 000 Kč a více. Výchovné je totiž koncipováno jako finanční částka v pevně stanovené výši (počáteční hodnota je 500 Kč), o kterou se zvýší procentní

výměra starobního důchodu pojištěnce (muže či ženy), který zajišťoval výchovu konkrétního dítěte v největším rozsahu. V případě péče o více dětí se tato částka násobí počtem těchto dětí. Postupem času se však ztráta může i navyšovat.

Aktuální platné znění zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, však neumožňuje vybrat si důchod, který chce příjemce při souběhu důchodů pobírat, a výchovné je navázáno výhradně na příjem starobního důchodu, nikoliv invalidního. Navrhovaná novela zákona si klade za cíl odstranit tuto nesrovnalost a zjevnou nespravedlnost. Napravit zjevně diskriminační stav, kdy příjemce důchodu celoživotně řádně pracoval, splnil všechny podmínky pro přiznání starobního důchodu, vychoval jedno nebo více dětí, a přesto mu ke dni

vzniku nároku na starobní důchod nevzniká nárok na výchovné. A to pouze z formálních důvodů. Z tohoto pohledu navrhované řešení působí rovněž zjevně genderově pozitivně, neboť většinou snižuje rozdíl v odměňování mužů a žen. Současně rovněž pomáhá i tomu příjemci důchodu, který je s ohledem na svou invaliditu aktuálně v tak závažném zdravotním stavu, že v posledním období před vstupem do důchodu pobíral invalidní důchod, a proto jeho náklady jsou výrazně vyšší než náklady jiné věkově srovnatelné populace.

Vážení přátelé, pokud bude návrh NRZP ČR schválen, neměla by již bránit žádná překážka v tom, aby výchovné k důchodům mohly obdržet i všechny osoby, které na něj mají nárok. O průběhu projednávání zákona vás budeme informovat. ■

BEZBARIÉROVOST NAŠICH VOZŮ VNÍMÁME JAKO STANDARD,

ŘÍKÁ V ROZHOVORU PRO MOSTY PREZIDENT REGIONU CZ/SK VE ŠKODA GROUP TOMÁŠ IGNAČÁK

O vývoji a výrobě moderních dopravních prostředků, o tom, jak zajistit bezbariérovost vozidel, i dalších zajímavostech včetně umělé inteligence jsme si povídali s prezidentem regionu CZ/SK ve Škoda Group Tomášem Ignačákem.

Vážený pane prezidente, Škoda Group je tradičním výrobcem dopravních prostředků. Naše čtenáře by jistě zajímalo, jaké dopravní prostředky dnes vyrábíte.

Portfolio našich výrobků je velmi široké a sahá napříč celým spektrem hromadné dopravy. Asi nejnámější jsou naše vlaky, které vyrábíme v jednopatrové i dvoupatrové variantě, ale nabízíme taky lůžkové či restaurační vozy či vozy na převoz aut. V rámci kolejové dopravy už 25 let vyrábíme vlastní tramvaje a do našeho portfolia patří také metro, trolejbusy, elektrobusy a nově také vodíkový autobus. Naší velkou výhodou je, že díky širokému technologickému i expertnímu zázemí a letitým zkušenostem dovedeme každé vozidlo do posledního detailu přizpůsobit prostředí, ve kterém se bude pohybovat, a to jak po stránce technické, tak v rámci požadavků na výstavbu dle zákazníka.

Naše práce ale zdaleka nekončí pouze výrobou jednotlivých prostředků pro hromadnou dopravu. Naše vývojářské týmy pracují i na vývoji a výrobě našich vlastních digitálních systémů, které vnášejí do dopravních prostředků umělou inteligenci a tím optimalizují provoz

a zvyšují bezpečnost. Provázání dopravy s umělou inteligencí je pro nás velmi důležité téma.

Jak při výrobě těchto dopravních prostředků vycházíte vstříc lidem se zdravotním postižením, nejen z pohledu

přístupnosti, ale také například z pohledu komunikačních zařízení?

Bezbariérovost našich vozů vnímáme jako standard. Navíc je to dnes už zcela běžný požadavek našich zákazníků, kteří poskytují bezpečnou a pohodlnou dopravu všem bez rozdílu. Většina našich vozidel je tak zcela bezbariérová. Někdy ale není technicky možné zajistit úplnou bezbariérovost, v takových případech je alespoň částečná. Je důležité zmínit, že v každém našem vozidle jsou vyhrazena místa pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace. Rozšíření našeho portfolia o bezbariérové vozy znamenalo před několika lety výraznou změnu v konstrukci a výrobě – vybavení, které mohlo být dříve skryté pod vysokou podlahou, se muselo přesunout jinam, nejčastěji na střešinu. To se zase pojilo s požadavky na sníženou hmotnost a menší rozměry vybavení, abychom příliš nezatěžovali střešní konstrukci vozidel. Tento krok pro nás znamenal výraznou investici do vývoje, z čehož těžíme dodnes.

Vedle bezbariérového prostoru uvnitř vozidel klademe důraz i na snadný nástup. Z toho důvodu například naše trolejbusy vybavujeme systémem kneeling, který umožňuje mírný náklon celého vozu směrem k chodníku na straně dveří. Tím se zmenší nebo prakticky zanikne mezera mezi hranou vozu a chodníkem. To usnadní nástup osob s omezenou pohyblivostí nebo třeba kočárkům. Tento systém jsme již dokonce nasadili i u tramvají do finských Helsinek. Standardní výbavu současné generace našich produktů je také kamerový systém, díky němu má řidič dokonalý přehled o dění ve voze a může v případě potřeby (zdravotních potíží nebo pádu) pomoci. A například některé tramvaje jsou vybaveny i komunikačním zařízením, prostřednictvím kterého se mohou cestující verbálně spojit s řidičem v kabině.

Bezbariérovost našich vozů vnímáme jako standard. Navíc je to dnes už zcela běžný požadavek našich zákazníků, kteří poskytují bezpečnou a pohodlnou dopravu všem bez rozdílu.

Ve kterém městě mohou cestující využít nejvíce bezbariérových dopravních prostředků značky Škoda?

Drtivá většina našich dopravních prostředků, které v současnosti jezdí v českých městech, je alespoň částečně bezbariérová. Dopravní podnik v Praze disponuje největší flotilou našich 100% nízkopodlažních tramvají Škoda 15T, kterých jezdí hned 250. Zcela nízkopodlažní flotila trolejbusů z naší výroby je momentálně v provozu v Plzni, kde jezdí i naše nové tramvaje. Zmínit mohu i Ostravu, kde jsou od loňského roku v provozu nové nízkopodlažní tramvaje a aktuálně probíhá dodávka moderních nízkopodlažních trolejbusů.

Brzy bude v Praze jezdit autobus na vodíkový pohon. Bude stejně přístupný pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace jako tradičně dodávané autobusy?

Snadná dostupnost našich vozidel pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace je pro nás standard, který jsem dodrželi i při vývoji vodíkového autobusu. Z našeho pohledu by bylo krokem vzad ustoupit z ideje vytváření maximálně přístupných dopravních prostředků za cenu nasazení nového pohonu. I z tohoto důvodu jsme se soustředili na to, aby nové řešení bylo použitelné v současné koncepci, kdy se většina technické výbavy vozidla nachází pod stropem, respektive na střeše vozidla, a podlaha vozů tak může být rovná a umístěná v úrovni chodníků.

Jste významným zaměstnavatelem v mnoha regionech České republiky. Zaměstnáváte také lidi se zdravotním postižením?

Ve Škoda Group věříme v inkluzivní pracovní prostředí, které respektuje a podporuje rozmanitost zaměstnanců. Ostatně, tento přístup je v souladu se strategií naší transformace, kterou právě jako skupina procházíme. Jsme přesvědčeni o tom, že kdokoliv může pozitivně ovlivnit směřování naší skupiny. U našich zaměstnanců si vážíme zejména jejich schopností, znalostí a zkušeností, díky kterým můžeme společně růst. I přestože většina našich pracovních pozic vyžaduje jistou fyzickou zdatnost, máme i řadu zaměstnanců mimo výrobní závody, bez kterých bychom se neobešli. Zakládáme si na tom, abychom vytvářeli rovnocenné příležitosti pro všechny, kteří mají zájem o práci ve Škoda Group.

Letos poprvé jste partnerem ceny Mosty. Jak vnímáte činnost Národní rady osob se zdravotním postižením?

Činnost Národní rady osob se zdravotním postižením vnímáme jako velmi prospěšnou a inspirativní zároveň. Je výborné, že existuje zastřešující organizace, která aktivně pomáhá zdravotně postiženým spoluobčanům a zároveň pracuje směrem ven a edukuje širší veřejnost. Je nám velkou ctí být partnerem ceny Mosty, která vybírá nejzajímavější projekty, jež ulehčují život zdravotně postiženým. Dobrá komunikace je dle nás základem úspěšné integrace a lepšího porozumění ze strany celé společnosti. ■

K DŮCHODOVÉ REFORMĚ JE POTŘEBA NAJÍT KONSENZUS, ŘÍKÁ V ROZHOVORU PRO MOSTY POSLANKYNĚ JANA HANZLÍKOVÁ

O sociálních tématech, jimiž se dlouhodobě zabývá, aktuálních otázkách kolem důchodů i o tom, jak tráví svůj volný čas, pokud nějaký má, jsme si povídali s poslankyní Janou Hanzlíkovou.

Když jsme spolu naposled hovořili, působila jste na MPSV. Jak dlouho jste tam byla, v jaké funkci a jak toto období s odstupem času hodnotíte?

Strávila jsem tam více než 6 let a bylo to velmi aktivní období. Měla jsem na starosti buď dlouho neřešené agendy nebo hodně náročné na zpracování a vyjednání, třeba strategii přípravy na stárnutí, změny v systému sociálních služeb, včetně financování, sociálně zdravotní pomezí, transformaci sociálně právní ochrany dětí, aktualizaci směřování rodinné politiky a spoustu dalšího. Ale byly to všechno agendy, které mě bavily, patřily mezi moje priority a také jsem u nich mohla využít zkušenosti z předcházející práce. Na MPSV jsem totiž nastoupila po 15 letech práce s dětmi se zdravotním postižením a jejich rodinami ve speciální škole, kde jsem řídila speciálně pedagogické centrum, sociální služby a nestátní zdravotnické zařízení.

V agendě, kterou jste měla na MPSV, je řada dlouholetých problémů, které se nedařilo řešit, protože se na nich většinou nenašla politická shoda. Za vás se to dařilo?

Především první tři roky od roku 2013 se poměrně rychle a ve shodě dařilo napravit spoustu věcí, které předešlá vláda schválila nebo neřešila a mělo to negativní dopad na lidi se zdravotním postižením či znevýhodněním, na

seniory a další ohrožené skupiny. Ale i v dalších letech se postupně vylepšovaly podmínky pro lidi se zdravotním postižením, seniory a další skupiny.

Změnil se například systém valorizací důchodů, aby byl finančně příznivější pro seniory a lidi s invalidním důchodem, poprvé od vzniku příspěvku na péči se zvýšil o 10 % ve všech stupních a poté v roce 2019 se razantně zvýšil příspěvek na péči ve III. a IV. stupni míry závislosti. Vzrostl příspěvek na podporu zaměstnávání osob se ZP na chráněném pracovním místě a znovu se zavedla kategorie osob zdravotně znevýhodněných a podpora jejich zaměstnávání formou příspěvku zaměstnavateli. Zavedly se nové dávky, tzv. otcovská a také dlouhodobé ošetřovné. A podle potřeb jsme zřizovali nové programy - třeba byl zřízen nový dotační titul na podporu krajských samospráv v oblasti stárnutí nebo dotační

program na tzv. asistenční psy zaměřený na pomoc při sociálním začleňování lidí se zdravotním postižením. Také jsme navýšili rodičovský příspěvek na 300 000 Kč, pro pomoc samoživitelkám se zavedlo zálohované výživné a také sdílené pracovní místo, které využívají hlavně maminky po rodičovské nebo senioři, kteří po odchodu do důchodu ještě chtějí pracovat, ale ne na plný úvazek. Když o tom teď mluvím, tak si znovu uvědomuji, že mi vůbec nevadilo věnovat práci téměř všechen volný čas, protože mi to dávalo smysl – dělat změny, které mají pozitivní dopad na život lidí. Vlastně kvůli tomu jsem se rozhodla jít do politiky a pracovat na MPSV.

Poté jste přešla na Ministerstvo pro místní rozvoj, opět na pozici tzv. odborné náměstkyně. Nevzdálila jste se příliš sociální oblasti?

Nevzdálila. V roce 2020 jsem se tam přihlásila do výběrového řízení právě proto, že v té sekci byla politika bydlení, včetně sociálního bydlení – což byla moje agenda i na MPSV, a také tam nově přešla agenda sociálního začleňování z Úřadu vlády. Nastoupila jsem tam v době covidových lockdownů, takže jsem poměrně dlouho znala své spolupracovníky jen z videokonferencí. V těchto podmínkách jsme s mým týmem spolupracovníků připravili novou „Koncepti bydlení ČR“ na dalších deset let, která byla velmi dobře přijata ze strany odborných platforem, zastřešujících organizací i napříč politickým spektrem.

Koncepce bydlení mě zajímá, zvláště vzhledem k sociálnímu, dostupnému a bezbariérovému bydlení, které je hodně důležité pro lidi se zdravotním postižením. Bylo toto v koncepci řešeno a platí ta opatření i v této době? Mezi priority koncepce patří hlavně podpora nájemního a družstevního by-

dlení, velký prostor tam tentokrát má dostupné a sociální bydlení a také zaměření na využívání moderních technologií s cílem zrychlit a zjednodušit tímto způsobem výstavbu. Koncepce se také hodně věnuje využívání celoživotního bydlení, což znamená, že byty jsou použitelné a přístupné všem osobám bez ohledu na jejich fyzické či psychické schopnosti a bez ohledu na věk. Bytový fond u nás totiž velmi často neodpovídá proměňujícím se potřebám lidí v různých životních etapách a víme, že stárnutí populace sebou ponese mimo jiné i potřebu vyššího počtu bytů, které budou vhodné k bydlení seniorů. Také jsme v koncepci řešili vysokou podporu výstavby nových bytů a rekonstrukcí s využitím dotačních titulů a tudíž i zvýšení částek, které jsou na jednotlivé tituly vyčleněny.

Pro mě byly prioritní programy pro mladé, kteří si pořizují své první bydlení, a pak programy, které jsou určeny pro seniory a lidi se zdravotním postižením, což byl např. dotační titul „Pečovatelský byt“, kde všechny byty musí splňovat základní požadavky na bezbariérové užívání. Tento dotační titul má ve svých podmínkách, že v daném místě musí být dostupná terénní služba sociální péče, např. pečovatelská služba či osobní asistence.

Většina lidí, kteří potřebují speciální podmínky k bydlení buď z důvodu zdravotního postižení nebo stáří, chce zůstat ve svém dosavadním prostředí. Žijí ale v barierových domech, proto nakonec musejí odejít do zařízení s pobytovými službami. Věnovala jste se i této problematice?

Téhle problematice jsem se věnovala už na MPSV, kde jsem se snažila o co největší podporu terénních sociálních služeb, bez kterých ti lidé ve svých domovech zůstat většinou nemohou, tedy pokud se o ně plně nestará jejich

rodina. Ale jak víme, tak pro neformální pečující je péče často velmi náročná fyzicky i psychicky, takže za mě je ideální tuto péči skloubit i s terénní sociální službou.

Na MMR byl jedním ze způsobů, jak podpořit lidi se zdravotním postižením a seniory v setrvání v jejich přirozeném prostředí, dotační titul „Bytové domy bez bariér“, jenž umožňuje vlastníkům bytových domů získat dotaci na odstranění bariér ve starší bytové zástavbě. Z dotace se odstraňovaly bariéry při vstupu do domu a do výtahu nebo se stavěly nové osobní výtahy v domech, které je nemají, samozřejmě pouze tam, kde k tomu jsou stavebně technické předpoklady.

Doufám, že MMR bude dál tyto dotace podporovat, protože reagují na přání lidí setrvat ve svém přirozeném prostředí, kde jsou zvyklí a mají zde vytvořené sociální vazby, a to i v době, kdy se jim zhoršuje mobilita. Bohužel současná situace s bydlením je ještě horší než v době, kdy jsme koncepci psali. Kvůli vysokým cenám nebo nedostupnosti stavebního materiálu a celkové ekonomické situaci v ČR bude o to víc potřebné zajistit finance na různé ➔

dotační tituly, které budou podporovat výstavbu i rekonstrukce.

To jsou všechno zajímavé oblasti, ale týkají se vaší pracovní minulosti. Nyní jste už více než rok v Poslanecké sněmovně. Zůstala jste i tam věrná sociální oblasti?

Některé oblasti, jako je politika stárnutí, problematika dětí a dospělých se zdravotním postižením, pečující, ohrožené děti a jejich rodiny, systém sociálních služeb nebo sociálně zdravotní pomezí, se po těch letech, kdy se jim věnuji, staly mojí „srdeční záležitostí“ a neopustila jsem je ani ve Sněmovně. Abych k nim měla co nejbližší, tak jsem se stala členkou Výboru pro sociální politiku, místopředsedkyní Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti a členkou Rady vlády pro seniory a stárnutí populace. A také jsem v Podvýboru pro zdravotně sociální pomezí a v Podvýboru pro sociální služby a osoby zdravotně postižené. Ale zabývám se také problematikou školství, tedy především tou částí, která se dotýká vzdělávání dětí se zdravotním postižením, školského poradenství a kariéerního poradenství pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

V poslední době se v médiích objevuje mnoho informací ohledně změn v důchodovém systému nebo v systému sociálních dávek. Co v současné době nejvíce řešíte?

Abych byla upřímná, v poslední době jsem hodně naštvaná a vlastně dost často – většinou když si přečtu další z výroků vlády v sociální politice: snížení valorizace, zvýšení věku odchodu do starobního důchodu, zpřísnění podmínek pro odchod do předčasného důchodu, zvyšování daní, které opět dopadne na všechny lidi – např. u daně z nemovitosti to dopadne jak na majitele domů, tak na lidi, kteří jsou v nájmech, protože je jasné, že se to v nájmu nějakým

Chápu, že změny v důchodově reformě jsou potřebné a ví se to již dlouhou dobu, ale vzhledem k závažnosti dopadu těchto změn na nejzranitelnější skupiny obyvatel je potřeba najít konsenzus na odborné i politické platformě.

způsobem projeví. V době, kdy se čím dál více lidí a rodin propadá do chudoby a největším problémem je pro ně uhradit výdaje spojené s bydlením, se k tomu toto ještě přidá. Vnímám sice, že daň z nemovitosti je v ČR hodně nízká, ale vadí mi, že vláda zatím řeší konsolidaci státního rozpočtu na úkor lidí, a to včetně těch nejzranitelnějších skupin.

Vloni se na mě obracelo velké množství lidí, kteří se kvůli skokovému zvýšení cen pohonných hmot, ale i energií a potravin dostávali do složitých finančních problémů. Byli to především lidé se zdravotním postižením, kteří musí pravidelně navštěvovat lékaře, rehabilitaci nebo jiné terapie. Interpelovala jsem několikrát pana ministra, aby se navýšil příspěvek na mobilitu, snažila jsem se to zařadit také jako bod do programu jednání Sněmovny. Nakonec lidé se zdravotním postižením čekali na zvýšení tohoto příspěvku až do listopadu a byl vládou zvýšen pouze o 350 korun, i když jsme dali pozměňovací návrhy na mnohem vyšší částky. To jsou věci, které se mi nelíbí, protože vím, že se to dalo vyřídit mnohem rychleji.

Nedá mi, abych se vás nezeptala na snížení valorizace důchodů a na dlouhé jednání ve Sněmovně. Jak to vidíte vy?

Byla jsem zásadně proti tomu, a to z věcného důvodu a také proto, že to vláda předložila s využitím institutu legislativní nouze. A to v situaci, kdy podmínky

stavu legislativní nouze nebyly naplněny. Dalším problémem tohoto návrhu je retroaktivita, protože nárok na valorizaci v nesnížené částce vznikl už na konci ledna. Považuji to za nesystémový krok. Buď to měla vláda předložit už na podzim v normálním režimu, aby byl čas na podrobné diskuse, nebo měla tato červnová valorizace ještě proběhnout dle stávajícího zákona. Chápu, že změny v důchodově reformě jsou potřebné a ví se to již dlouhou dobu, ale vzhledem k závažnosti dopadu těchto změn na nejzranitelnější skupiny obyvatel je potřeba najít konsenzus na odborné i politické platformě a ne udělat takto rychlý nesystémový krok. Čekala jsem, že návrh neschválí Senát nebo ho nepodepíše pan prezident – nestalo se, tak nyní budeme muset počkat na rozhodnutí Ústavního soudu.

Co vás teď v nejbližší době v pracovní oblasti čeká?

Tento rok bychom v sociální oblasti měli projednávat několik důležitých novel a zákonů. Pro mě bude důležitá tzv. malá novela zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, kde se v oblasti příspěvku zavádí valorizační mechanismus a zvyšuje se částka pro osoby nad 18 let v I. stupni závislosti na 2000 Kč. Tato norma obsahuje i několik úprav v oblasti řízení a výplaty příspěvku na péči s cílem tento proces zefektivnit, zkrátit a zpřesnit terminologii. Co se týká přímo sociálních služeb, tak se v návrhu definuje nová cílová skupina osob, a to

pečující osoby, do základních činností se přidávají další – směřují k pečujícím jako nové cílové skupině sociálních služeb a také ke klientům s Alzheimerovou chorobou. A je tam i mnoho dalších změn, jejichž převážnou část jsme připravovali s kolegy ještě v době, kdy jsem působila na MPSV. Jsem ráda, že v návrhu zůstaly změny týkající se pečujících osob, protože podpora pečujících byla jednou z mých největších priorit.

Další důležitý návrh, který budeme projednávat, je sociálně zdravotní pomězi, respektive dlouhodobá péče. U tohoto návrhu bude pro mě zásadní, zda bude integrace služeb vyvážena rovnoměrně jak v oblasti sociální, tak zdravotní. A budu se také věnovat změnám v oblasti sociálně právní ochrany dětí, ale to by asi vydalo na samostatný rozhovor.

Pracovní povinnosti vás odvádějí často do Prahy. Máte čas na Pardubice?

Výhodou poslance je, že její součástí je zaměření na region. Prakticky to pro mě znamená, že jsem každé pondělí v regionální kanceláři v Pardubicích nebo jsem na výjezdu v Pardubickém kraji. Vnímám to po 8 letech na ministerstvech, kdy jsem v neděli odjela do Prahy a v pátek večer se vrátila, jako pozitivní změnu. Vzhledem k tomu, že jsem v Pardubicích pracovala vždy v oblasti sociálních služeb a školského poradenství, tak i nyní se na mě obrací a navštěvují mě v kanceláři většinou senioři, lidé se zdravotním postižením, rodiče dětí a v poslední době také hodně lidí, kteří se kvůli ekonomické situaci či z jiných důvodů dostávají do těžkých životních situací. Větší propojení s děním v Pardubicích mám také od loňského podzimu, kdy jsem se stala zastupitelkou města a městského obvodu Polabiny.

Při vašem pracovním vytížení je to téměř zbytečná otázka, ale přesto by mě

zajímalo, jak teď ráda trávíte volný čas a jak relaxujete.

Myslím, že se v poslední době snažím nějaký volný čas vytvořit. Říkám si, že už mám nějaký věk a to už by měl člověk také umět odpočívat, relaxovat nebo se jen tak radovat ze života. Je fajn mít práci, která člověka naplňuje natolik, že neřeší, kolik času v životě té práci věnuje a kolik zbývá na jiné věci. Takto to mám vlastně celý můj pracovní život.

Ale musím říct, že největší relax pro mě je čas strávený s rodinou, samozřejmě včetně našich dvou kočičích společníků. Jsou to zachránění mourci, kteří jsou právoplatnými členy naší rodiny a největší miláčci. Úžasné je být s vnučkou, s níž člověk zapomene na všechno ostatní.

Moc ráda relaxuji v přírodě, kterou miluji – a je jedno, jestli je to procházka kolem potoka nebo v lese blízko naší chalupy nebo vysokohorská túra ve Vysokých Tatrách. ■

Jana Hanzlíková

- *Poslankyně Parlamentu ČR za hnutí ANO, členka Výboru pro sociální politiku, místopředsdkyně Stálé komise pro rodinu a rovné příležitosti, členka Rady vlády pro seniory a stárnutí populace*
- *Exnáměstkyně ministryně práce a sociálních věcí, exnáměstkyně Sekce politiky bydlení a sociálního začleňování MMR*
- *Vystudovala ekonomii a sociální politiku, pracovala 15 let s dětmi se zdravotním postižením a jejich rodinami, lektorovala a psala odborné publikace*
- *Je vdaná, má dceru a syna a dvě zachráněné kočky*

- šikmé schodišťové plošiny
- vertikální plošiny
- schodišťové sedačky
- stropní zvedací systémy
- schodolezy
- nájezdové rampy
- bazénové zvedáky

Největší český výrobce
schodišťových plošin

ALTECH OSLAVIL 30 LET

TRADICE
OD ROKU
1992

POMÁHÁME LIDEM
PŘEKONÁVAT BARIÉRY

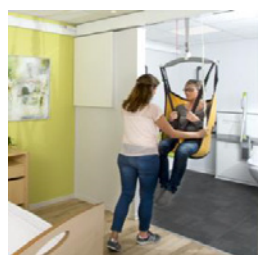
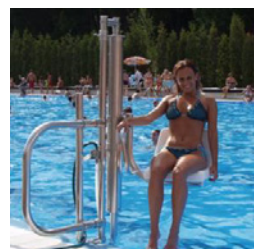
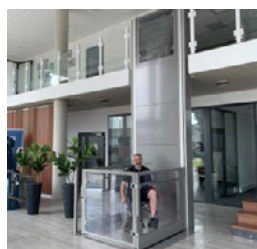
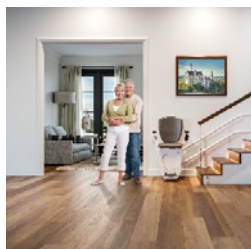

ALTECH - PRO SPOKOJENÝ ŽIVOT BEZ BARIÉR - protože každý člověk bez rozdílu si zaslouží důstojný a komfortní život. A pokud jenom trochu dokážeme zlepšit kvalitu života lidí, kterým osud nebyl nakloněn, je to pro nás ta opravdová satisfakce

ALTECH, největší český výrobce kompenzačních zařízení s 30-letou tradicí výroby z Moravy, nabízí kvalitní a pokrokové řešení pro překonávání bariér jak v soukromém, tak komerčním sektoru. Široká škála produktů vysokého dílenského zpracování zahrnuje výrobu šikmých zvedacích schodišťových plošin, svislých zdvihacích schodišťových plošin – tzv. domácích výtahů, schodišťových sedaček pro hůře chodící a seniory, nájezdových ramp, bazénových zvedáků a stejně tak dovoz a prodej schodolezů a stropních zvedacích systémů od špičkových světových výrobců.

Na naše zařízení můžete od státu získat příspěvek minimálně 90% z celkové ceny. Pro více informací pište nebo volejte linku zdarma 800 303 304 ! Za konzultaci ani cenovou nabídku u nás samozřejmě nic neplatíte.

DOMLUVTE SI NÁVŠTĚVU V NOVĚ OTEVŘENÉM PŘEDVÁDĚCÍM CENTRU V UHERSKÉM HRADIŠTI JEŠTĚ DNES ! **VOLEJTE ZDARMA 800 303 304**

- Největší český výrobce s tradicí
- Prohlídka a cenová nabídka zdarma
- Rychlá realizace v rámci celé ČR
- Individuální řešení na míru
- Vysoká kvalita a bezpečnost
- Prodloužená záruka min. 36 měsíců
- Export do celého světa

ALTECH, spol. s r. o.
Průmyslová 1146
686 01 Uherské Hradiště

Tel : 572 420 515
Fax : 572 420 590
Email: altech@altech.cz

www.altech.cz

VOLEJTE ZDARMA
 800 303 304

SMLOUVY NA ENERGIE A JEJICH PASTI

Ceny energií na burze pomalu klesají a obchodníci přicházejí s novými ceníky. Ceny pro domácnosti se tak dostávají pod vládou stanovené stropy. Plánujete změnit dodavatele nebo jen změnit produkt u toho současného? Energetický regulační úřad (ERÚ) přináší desatero, jak se vyhnout nejčastějším nástrahám.

Několik (aktuálních) rad si řekneme dříve, než přejdeme k samotnému desateru. Chceme-li změnit náš produkt, nebo rovnou dodavatele energií, důležité je podívat se, jakou máme nyní uzavřenou smlouvu. Vzhledem k tomu, že se ceny zatím pohybují pod cenovými stropy spíše jen mírně, pokud bychom za ukončení stávající smlouvy měli dostat poptávku, změna by se nám moc nevyplatila.

Používány jsou dva typy smluv – na dobu neurčitou a na dobu určitou. Smlouvu na dobu neurčitou můžeme vypovědět kdykoliv, výpovědní lhůta začíná běžet prvním dnem následujícího měsíce po doručení výpovědi a bývá většinou tříměsíční. Za vypovězení smlouvy na dobu neurčitou nám tedy nehrozí sankce.

Máme-li smlouvu na dobu určitou, skončí taková smlouva až uplynutím pevně sjednaného data. Pozor, jestliže bychom smlouvu na dobu určitou chtěli ukončit předčasně, zaplatíme nemalou pokutu, někdy také ušlý zisk. Právě u těchto smluv se ukvapené rozhodnutí odejít může prodražit.

Volba typu smlouvy nás zároveň čeká znovu i u nového produktu.

Chceme smlouvu na dobu určitou či neurčitou? Obě mají své výhody a nevýhody, a to pro obě strany. Smlouvu na dobu neurčitou můžeme vypovědět my, stejný krok ale může učinit i dodavatel. Smlouva na dobu určitou naproti tomu zavazuje obě strany. Za úvazek přitom většinou dostaneme nějaký bonus, například nižší cenu, protože dodavatel s námi může po sjednanou dobu počítat.

Před další volbou budeme stát, když se budeme rozhodovat, jestli chceme produkt fixovaný, ceníkový nebo spotový. Produkt s fixovanou cenou bude mít cenu neměnnou po předem sjednanou dobu. Po loňském růstu cen se to zdá být vhodné. Jenže... ceny jsou stále vysoké, jen o málo nižší než cenové stropy. Stropy přitom platí až do konce roku. Zvažme proto, nakolik se vyplatí cenu „zmrazit“ na dnešní hodnotě, kdy řada analytiků věští další pokles. Zároveň pozor, že slůvko „věští“ používáme záměrně. Vývoj cen se dá jen odhadovat, jistotu nemá nikdo. Velkoobchodní trh, kde dodavatelé nakupují energie pro své klienty, je stále turbulentní.

Zvolíme-li klasický ceníkový produkt bez fixace, měli bychom si uvědomit,

že ceník se může měnit. Kdykoliv, třeba už za měsíc. Platí ale pravidlo, že změnu ceny nám dodavatel vždy musí oznámit, a to adresně, prokazatelně a srozumitelně, nejpozději 30 dnů předem. Pokud se změnou nebudeme souhlasit, můžeme smlouvu vypovědět nejpozději 10 dnů předtím, než by nový ceník začal platit – nehledě na to, zda šlo o smlouvu na dobu určitou či neurčitou. Výpověď je v tomto případě možné dát bez sankce.

Posledním typem stanovení ceny jsou tzv. spotové produkty. U těch se cena pohybuje podle burzy, nejde o pevnou částku, je dána jen vzorcem. Po dobu mimořádného stavu v energetice, který bude platit do konce roku, jsou spotové produkty, resp. nabídka nových spotových smluv, zakázány. Výjimkou jsou domácnosti, které mají chytrá nebo průběhová měřidla. Těch je však minimum.

Na druhou stranu se vládní zákaz někteří dodavatelé už snaží obcházet, nabízejí např. produkty „s měsíční cenou“. Pozor na podobné nabídky. Cena sice může být nižší, velmi rychle se ale může měnit – klesat, ale také růst, a to i o násobky měsíčně, jak tomu bylo

loni u samotných spotových produktů. Pokud nesledujeme trh pravidelně a náš domácí rozpočet by podobné výkyvy neunesl, držme se od „spotů“ a jim podobných produktů dál.

A nyní již k samotnému desateru, které je de facto stručným návodem, co dělat a nedělat při uzavírání smlouvy. Pokud jednotlivé body dodržíme, výrazně omezíme riziko, že někomu naletíme.

Desatero rad před uzavíráním smlouvy

Nespěchejte!

Nechystáte se k jednorázové koupi malého spotřebiče, ale k uzavření dlouhodobé a závazné dohody na něco, co potřebujete každý den! Kývnout bez rozmyslu na první nabídku, která „se tváří“ jako ta zaručeně nejlepší, proto není rozumné. Než vůbec začnete jednat o nové smlouvě, podívejte se do té stávající, která může obsahovat vysoké sankce za předčasné ukončení.

Ptejte se, s kým jednáte!

Kromě samotného dodavatele energií vás mohou oslovit tzv. zprostředkovatelé, kteří energie pouze přeproductávají. Chtějte proto vědět, s kým konkrétně mluvíte a z jaké je společnosti – a nespokojte se jen s tím, že pro vás má nabídku toho a toho dodavatele. Zazvoní obchodník přímo u vás doma? Tlačí na vás, že podepsat je nutné okamžitě? Tím spíš buďte obezřetní a určitě si vezměte čas na rozmyšlenou!

Prověřujte!

Jednáte přímo s dodavatelem? Zkuste si na něj najít reference. Ostatní zákazníci vám mohou dát cenné rady a upozornit vás třeba i na některé „triky“, kterých byste si jinak nevšimli. Totéž platí pro zprostředkovatele, jejichž registr vede od července 2022

Energetický regulační úřad. Pokud zprostředkovatele v registru nenajdete, je dost dobře možné, že o registraci vůbec nepožádal, a svou činnost tedy vykonává nelegálně.

Pečlivě čtěte (smlouvu)!

Proč ta závorka? Je totiž důležité nejen jak, ale také CO čtete. Klíčová je pro vás smlouva (celým názvem „Smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu“), jejíž součástí budou obchodní podmínky a ceník. „Upisujete“ se k ní, nikoliv k tomu, co vám bylo napsáno do mailu či co stojí v reklamních brožurách! Pokud je ve smlouvě rozpor mezi všeobecnými obchodními podmínkami a hlavní smlouvou, platí ujednání v hlavní smlouvě. Konečný ceník ze smlouvy si porovnejte s tím v nabídce. Neliší se?

Ceník se může měnit!

Ceníkovou cenu vám může dodavatel v průběhu trvání smlouvy změnit, pokud se na tom ve smlouvě dohodnete. Musí vám to ovšem oznámit minimálně s třicetidenním předstihem, a to prokazatelně a adresně – nestačí tedy například jen informace na webu. Pokud chcete energie odebírat po určité období za stále stejnou cenu, musíte mít ve smlouvě dohodnutou tzv. fixaci / garanci ceny.

Výpověď můžete i dostat!

Pozor, fixace ceny není totéž co smlouva na dobu určitou. Smlouvou uzavíráte na konkrétní dobu dohodu o samotných dodávkách elektřiny či plynu, nikoliv o jejich ceně. Smlouvu na dobu určitou musíte standardně dodržet, naopak smlouvu na dobu neurčitou můžete kdykoliv vypovědět – a po skončení výpovědní lhůty zaniká. Stejnou možnost má ale i protistrana, proto závazek fixované ceny v kombinaci s dobou neurčitou nedává smysl, dodavatel ho v praxi nemusí dodržet!

Pozor na spoty!

Specifickým druhem jsou tzv. spotové tarify, u nichž se výše vašich plateb odvíjí od aktuálních cen komodit (silová elektřina a zemní plyn) na burze. Takový produkt může být pro zákazníka výhodný, pokud ceny energií na krátkodobých trzích klesají, zároveň ale není chráněn před prudkým nárůstem ceny. Jedná se o produkt vhodný jen pro poučené a aktivní spotřebitele, kteří sledují vývoj cen energií.

Hlíďte si pokuty i „odměny“!

Bedlivý pozor si dávejte na náležitosti související s délkou trvání smluv. Jak vysoká vám hrozí smluvní pokuta v případě předčasného ukončení smlouvy? A nepožaduje dodavatel úhradu škody, případně ušlého zisku? Nabízí vám finanční bonus, když u něj vydržíte nějakou dobu, v opačném případě ale musíte „slevu“ doplatit? Neúměrně vysoké platby jsou riskantní, protistrana patrně ví, proč je ve smlouvě má!

Nerozumíte? Ptejte se!

Jestliže něčemu ve smlouvě nerozumíte, některá pasáž vám nedává smysl či se vám zdá nestandardní, ptejte se. Pokud vám obchodník na vaše dotazy uspokojivě neodpoví, odvádí řeč jinam nebo ho evidentně znervózňují, pak dobře zvažte, zda v jednání dál pokračovat. Rozhodně nepodepisujte nic, čemu nerozumíte!

Schovejte si smlouvu!

Ve zdánlivě banální radě upozorňujeme i na skrytou hrozbu, že vám zprostředkovatel smlouvu bezprostředně po podpisu vůbec nedá. „Jeden výtisk je pro mě, druhý pro dodavatele, vám smlouvu pošleme později...“. Žádné takové, na originálu smlouvy vždy trvejte a pečlivě si ho schovejte! ■

GENERÁLNÍ ŘEDITEL SPRÁVY ŽELEZNIC JIŘÍ SVOBODA: PŘÍSTUPNOST ŽELEZNIČNÍ DOPRAVY JE JEDNÍM Z HLAVNÍCH ÚKOLŮ

V roce 2019 byla pod záštitou Správy železnic založena Platforma pro setkávání zástupců NRZP ČR, dopravců a Ministerstva dopravy, jejímž cílem je usnadnit a podpořit komunikaci a diskuzi nad aktuálními tématy a přispívat tak ke zlepšování přístupnosti železniční dopravy. Účastníci platformy se scházejí v podstatě každý rok, naposledy se tak stalo loni v listopadu pod záštitou a za osobní účasti ministra dopravy Martina Kupky. Zeptali jsme se generálního ředitele Správy železnic Jiřího Svobody, co dosavadní jednání platformy přinesla.

Jaké kroky v oblasti rozvoje bezbariérové přístupnosti Správa železnic za dobu od vzniku této platformy učinila?

Je potřeba říci, že Správa železnic vnímá přístupnost železniční dopravy pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace, kam patří mimo jiné i rodiče s kočárky či lidé s dočasným omezením po úrazu, jako jeden ze svých hlavních úkolů, a proto se snažíme neustále naše služby cestujícím posouvat a rozvíjet. Pro zlepšení informovanosti jsme zavedli systém hodnocení úrovně přístupnosti jednotlivých stanic a v nich dostupných bezbariérových prvků. Je to jakési známkování. Toto hodnocení je zveřejněno na webových stránkách Správy železnic, kde je možné si takto jednotlivé informace

ke stanicím vyhledat. Stejně tak jsme vytvořili mapový nástroj, který informace o bezbariérové přístupnosti promítá do mapových podkladů. Cestující si tak může libovolně dostupné informace

o stanici prohlédnout v kontextu plánované trasy a lépe se rozhodnout, jak případně cestu naplánovat.

V závěru roku 2019 zavedla Správa železnic službu pomoci ve stanicích, letos pak byl zahájen provoz mobilních zdvihacích plošin, kterými pomáháme s nástupem a výstupem osobám s omezenou schopností pohybu. Dalším příkladem je umístování eurozámek, jejichž instalace průběžně probíhá. Pro představu, v letech 2020 až 2022 byl eurozámek nově instalován do více než 100 lokalit a dnes jich je k dispozici již 307 na 221 místech.

V neposlední řadě je to samozřejmě každá jednotlivá stavba v rámci naší

investiční činnosti, která plní veškeré legislativní požadavky a posouvá přístupnost železniční dopravy zase o něco dál.

Lze uvést nějaké konkrétní příklady staveb?

Jako příklady nedávno dokončených staveb mohou uvést bezbariérové železniční stanice a zastávky v nových úsecích 4. koridoru mezi Sudoměřicemi u Tábora a Voticemi nebo Soběslaví a Doubím u Tábora, dále na trati Uničov – Šumperk (např. Libina, Troubelice zastávka, Troubelice střed), Brno – Blansko (např. Adamov, Adamov zastávka, Bílovice nad Svitavou) či Brno – Střelice. Významný posun v bezbariérové přístupnosti železnice na území hlavního města Prahy lze ilustrovat na příkladech nových nebo zrekonstruovaných stanic a zastávek (Vršovice, Eden, Zahradní Město, Velká Chuchle, nebo Praha-Radotín). Dále můžeme připomenout také v minulém roce dokončené stavby zaměřené především na zajištění bezbariérového přístupu, a to ve stanicích Roztoky u Prahy a Roudnice nad Labem. Z důležitých probíhajících stavebních akcí lze jmenovat například stanice Pardubice hl. n., Vsetín, Lovosice, v Praze pak Vysočany nebo novou zastávku Praha-Rajská zahrada. Realizace dalších významných staveb byla nedávno zahájena (stanice Semily, Lovosice či vybrané stanice a zastávky na území Kladna nebo v úseku Střelice – Zastávka u Brna) či se tak stane v průběhu tohoto roku (např. Praha Masarykovo nádraží, Praha-Smíchov).

Jak si stojíme v oblasti přístupnosti stanic?

V oblasti přístupnosti stanic dochází k neustálému růstu její úrovně. Na transevropské síti TEN-T bylo v roce 2019 přístupných 54 procent stanic a zastávek, aktuálně je to kolem 60

procent. V rámci investiční činnosti bude tato hodnota i nadále růst.

Co si máme představit pod pojmem mapa bezbariérové přístupnosti a kde ji najdeme?

Jedná se vlastně o samostatnou vrstvu nebo řekněme část interaktivní mapy Správy železnic. V rámci bezbariérové přístupnosti si můžete na jednotlivých tratích přepínat mezi informacemi o přístupnosti nástupišť a budov nebo kde je poskytována služba pomoci ve stanicích. Samozřejmě si můžete zobrazit i veškeré provozní informace o stanicích, včetně informační tabule s odjezdy a příjezdy. Samotná interaktivní mapa vám ještě poskytne informace o aktuálních polohách vlaků, mimořádných událostech nebo omezeních provozu či probíhajících stavbách. Mapu můžete nalézt na našich webových stránkách spravazeleznice.cz nebo přímo na mapy.spravazeleznice.cz.

Jaký zájem je o pomoc, kterou poskytnete v železničních stanicích?

Mohu konstatovat, že zájem je jednoznačně velký. Za rok 2021 bylo poskytnuto pro nás potěšujících více než 9 tisíc asistencí a za loňský rok jich bylo již přes 14 tisíc. Meziroční nárůst

pomoci byl tedy o více než polovinu. Za první dva měsíce letošního roku opět evidujeme meziroční nárůst o 50 procent, ale na konečný stav roku z toho samozřejmě usuzovat nemůžeme. Celkově mě tato čísla velmi těší.

Ve stanicích je poskytována pomoc s orientací a pohybem z prostoru přednádraží na nástupiště, kde na ni může navázat asistence při nástupu do vlaku, pokud je daná služba v lokalitě dostupná. V případě příjezdu je to analogické, jen v opačném pořadí. Ještě zmíním, že jako součást pomoci ve stanicích se nepočítá doprovod nebo venčení psů, nákup v prostorách stanice, přesun zavazadel či asistence na WC.

Co se dá blíže prozradit k rozvoji pomoci v oblasti nástupu do vlaku?

O pomoci v oblasti nástupu a výstupu do vlaku a z vlaku, tedy o pořízení mobilních zdvihacích plošin, jsme ve Správě železnic uvažovali už delší dobu. Podstatné pro rozhodnutí o jejich pořízení bylo posouzení Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI), zda by Správa železnic mohla tuto službu z prostředků SFDI financovat a poskytovat dopravcům a tím ji více zpřístupnit cestujícím všech ➔

dopravců, a tedy většímu množství cestujících osob s omezenou schopností pohybu. Po kladném posouzení ze strany SFDI byl v roce 2021 předložen záměr na pořízení plošin Ministerstvu dopravy, který byl následně schválen.

Na přelomu let 2021 a 2022 proběhla veřejné zakázka na dodávku plošin včetně zajištění veškerého servisu tak, aby v případě závady nedocházelo k nepříjemným odstávkám. Ve druhé polovině loňského roku pak bylo 31 pořízených plošin rozmístěno do 13 lokalit. Služba samotná s nimi byla zahájena letos k 1. lednu.

Kde již tyto plošiny dříve fungovaly a vztahuje se na ně nějaká zvláštní legislativa?

Námi vybraný model zdvihací plošiny, který vzešel z veřejné zakázky a je od českého výrobce, se už dlouhodobě používal v zahraničí, například na Slovensku, v Polsku, Rakousku nebo ve Francii. V některých státech slouží kolem 10 let. Na plošiny se vztahují evropské požadavky na interoperabilitu, které upravují mimo jiné i jejich nosnost, ta je při dnešních možnostech vozíků s elektrickým pohonem požadována min. 300 kg. Dále se pak na ně vztahuje národní vyhláška o určených technických zařízeních.

Jak jsou tyto plošiny využívány?

Jak jsem uvedl, plošiny máme v provozu od 1. ledna tohoto roku. Jedná se tedy o krátké období, nicméně za první dva měsíce evidujeme něco přes 600 asistencí za pomoci plošin

Jak se pomoc ve stanicích objednává a jaké jsou lhůty pro objednání?

Cestující má v podstatě dvě možnosti, jak si pomoc objednat. První je prostřednictvím objednávkového systému společnosti CENDIS, která provozuje projekt jednotné jízdenky a na jejím

webu, konkrétně na adrese [asistence.oneticket.cz](https://www.oneticket.cz), lze službu objednat prostřednictvím formuláře nebo na uvedené zákaznické lince. Současně je možné se na daný objednávkový systém prokliknout i z webových stránek Správy železnic pod odkazem Asistence na nádraží. Druhou možností objednání má pak cestující prostřednictvím objednávkových systémů jednotlivých dopravců. V současné době však probíhají jednání týkající se pouze jednoho centrálního objednávkového místa, a to prostřednictvím již zmiňovaného objednávkového systému na „oneticket.cz“.

Službu je každopádně třeba si v souladu s požadavky evropské legislativy objednat 48 hodin před plánovanou cestou. Lhůta je potřebná k tomu, aby bylo možné veškeré kroky a souvislosti všech navazujících článků přepravy potvrdit a připravit, a to jak mezi dopravci, tak mezi jednotlivými lokalitami na straně Správy železnic, kde má pomoc proběhnout. Od 7. června tohoto roku počítáme se zkrácením lhůty na 36 hodin a od 30. června 2026 pak na 24 hodin před plánovanou cestou.

Jaká je podpora Ministerstva dopravy?

Podpora Ministerstva dopravy je velmi dobrá. V rámci již zmíněného setkání platformy deklaroval přímo ministr dopravy maximální snahu vycházet potře-

bám přístupnosti vstříc, což je v naší práci patrné a velmi si toho ceníme. Dále lze tuto podporu také ilustrovat i na letošním rekordním rozpočtu pro financování naší organizace.

Co v oblasti nádraží považujete za klíčové pro další rozvoj?

Jednoznačně jde o standardizaci a unifikaci technických řešení obecně.

V oblasti přístupnosti je potřeba mít na paměti, že železniční síť na území České republiky je velmi rozsáhlá, a tedy s vysokým počtem nástupních bodů. Při těchto počtech je nejen časově, ale především finančně velmi náročné takovou síť rekonstruovat do všech požadovaných parametrů a tím nemyslím jen její přístupnost. I tak se domnívám, že se nám daří úroveň přístupnosti postupně úspěšně navyšovat.

Pro rozvoj služeb a udržení života v jednotlivých lokalitách je také klíčové hledání smysluplného využití jednotlivých prostor nádražních budov. To se snažíme nacházet i v úzké spolupráci s municipalitami a dalšími subjekty včetně spolků, protože bez ní může být mnoho pro železnici nevyužitelných lokalit obtížně udržitelných.

Věřím, že se nám to vše již podařilo nastartovat, ale vždy bude co zlepšovat. ■

Virtuální Karta SRDCOVKA s akční slevou až 0,50 Kč/litr

Stáhněte si
naši aplikaci
Srdcovka
a využijte
všech výhod
naplno.

- Registrujte se na srdcovka.eurooil.cz a objednejte si virtuální Kartu SRDCOVKA.
- Stáhněte si mobilní aplikaci SRDCOVKA a začněte využívat všech našich výhod.
- Najdete nás na Google Play nebo v AppStore.
- Od začátku listopadu do konce května 2023 nabízíme akční slevu až 0,50 Kč/litr benzínu a nafty na čerpacích stanicích EuroOil.
- Se Srdcovkou máte odloženou splatnost, kdy platíte jen jednou až třikrát za měsíc podle vašeho nastavení; karta nemá žádný poplatek za používání nebo transakci.

srdcovka.eurooil.cz

Akční sleva je navýšena pro virtuální Kartu SRDCOVKA v mobilní aplikaci oproti slevě, kterou si sjednáte při zřízení karty. Virtuální Kartu SRDCOVKA nelze uplatnit na bezobslužných čerpacích stanicích a automatech ani na čerpací stanici EuroOil Loket na 66. km D1.

VYSÍLAČ VPN: UNIVERZÁLNÍ POMŮCKA PŘI PROSTOROVÉ ORIENTACI NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH

Pokud jste při své cestě městem někdy zahlédli někoho nevidomého nebo jste nevidomému člověku nabídli pomoc, možná vám při této příležitosti přišly na mysl různé otázky týkající se jeho orientace ve složitém prostředí dopravy a městské infrastruktury. Jak zrakově znevýhodnění lidé zjišťují například informace o číslech spojů hromadné dopravy či jak to dokážou zařídit, že se v jejich přítomnosti vždy otevrou všechny dveře soupravy pražského metra?

Pro uskutečnění těchto a mnohých dalších úkonů slouží právě v názvu tohoto článku zmíněný vysílač VPN. Zjednodušeně řečeno jde o malou vysílačku se šesti tlačítky, přičemž každé z nich má určenu s prostorovou orientací přímo související funkci. Kromě kapesního provedení existuje i varianta vysílačky upravená pro vestavění do slepecké hole. U této verze je vysílač zabudován do rukojeti hole, takže jeho tlačítka jsou při chůzi dostupná okamžitě a bez nutnosti manipulace s dalším zařízením.

Nicméně pro naši povšechnou představu o fungování a využití tohoto zařízení nám kapesní varianta bohatě postačí.

Jak to funguje?

Technicky je to zařízení tak, že po stisknutí některého z výše zmíněných šesti tlačítek vysílačka vyšle rádiový signál, ten je přijat vhodně umístěným zvukovým či jiným zařízením. A to následně vykoná s účelem daného tlačítka svázaný úkon, akustickou navigací počínaje a otevřením všech dveří soupravy metra konče. Vzhledem k tomu, že zařízení, která s vysílačkami VPN počítají, stále přibývá, jde o skutečně nezbytnou pomůcku, která může prostorovou orientaci nevidomých a slabozrakých dramaticky zjednodušit a zpříjemnit.

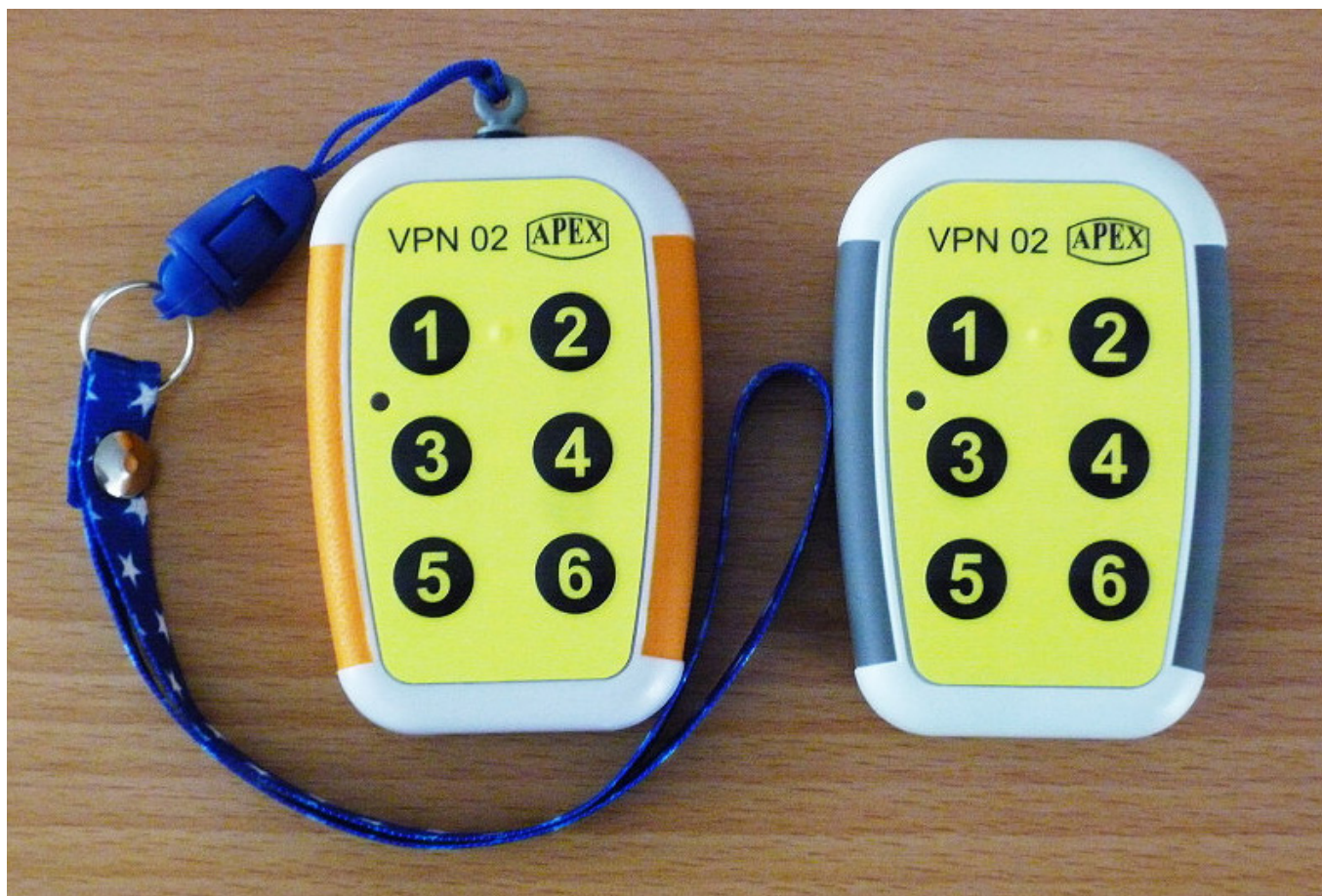
Co všechno taková věc umí?

Abychom získali lepší představu o skutečné užitečnosti a obecné komplexnosti tohoto řešení, popíšeme si nyní postupně účel všech šesti ovládacích tlačítek vysílačky VPN spolu se s nimi přímo souvisejícími úkony na straně vhodně umístěných přijímačů.

- Tlačítko č. 1 slouží k vyvolání akustické navigace k určitému místu. Navigační majáčky jsou umístěny typicky například nad vchody do stanic veřejné dopravy, na nástupištích na nádražích či nade dveřmi do institucí, jako

jsou úřady, pošty a podobně. Za pozornost zde stojí rovněž fakt, že majáčky vydávají dva různé akustické signály. První je používán v případech rovného povrchu na místě, které označují, a druhý odlišným signálem oznamuje, že pro průchod například dveřmi, které majáček označuje, bude nutné překonat schodiště.

- Tlačítko č. 2 slouží pro rozšiřující hlasovou informaci u akustických majáčků. Uživatel tedy stiskem tlačítka spustí vyslovení stručného popisu interiéru budovy, před níž stojí, anebo získá informace o správném směru při dalším pokračování v cestě. Typickým příkladem takové informace může být sdělení o potřebném odbočení při cestě z nástupiště do nádražní haly či popis cesty k následujícímu akustickému majáčku.
- Tlačítko č. 3 je určeno k vyvolání informace o čísle linky a směru dopravních prostředků MHD. Majáčky jsou umístěny nad předními dveřmi hromadných dopravních prostředků v mnoha městech naší republiky.

- Tlačítkem č. 4 zrakově postižený dává řidičům dopravních prostředků najevo, že má v úmyslu nastoupit do vozidla. Kromě toho toto tlačítko slouží k otevření dveří některých typů tramvají a příměstských vlaků. V neposlední řadě zajistí v úvodu tohoto článku zmíněné otevření všech dveří u souprav pražského metra.
- Tlačítkem č. 5 spouští uživatel akustickou signalizaci na přechodech pro chodce a na železničních přejezdech. Nevidomý pak má přehled o barvě na semaforu díky různým zvukovým signálům pro červenou a zelenou.
- Tlačítko č. 6 je určeno pro spuštění dalších prostorovou orientaci zjednodušujících zařízení, jako jsou například inteligentní zastávky MHD s informacemi o časech odjezdů jednotlivých spojů či hlasovým vý-

stupem opatřené informační panely v nádražních halách.

VPN v praxi

Pokud nevidomý cestuje např. vlakem, po výstupu na nástupiště potřebuje získat informaci o tom, kde se nacházejí schody do podchodu. Stiskne příslušné tlačítko, a je-li nádraží opatřeno zvukovými majáčky, ozve se signál z místa začátku schodiště.

Systém je nastaven tak, aby vysílač aktivoval pouze blízké přijímače, díky čemuž se nerozezní majáčky v prostoru celého nádraží.

Pod schody lze opět aktivovat majáček, který informuje o směru, ve kterém se nachází nádražní hala. A tak lze pokračovat dál: na tramvajové zastávce uživatel tlačítkem aktivuje přijímač nade dveřmi příjezdějící soupravy a ten ohlásí číslo a směr, kterým tramvaj jede. Stis-

kem dalšího tlačítka vyše signál, který aktivuje přijímač v kabině řidiče. Řidič je tak informován o nástupu nevidomého.

Míří-li nevidomý např. na poštu, aktivuje zvukový majáček nade dveřmi do budovy. Nemusí pak dveře složitě hledat, nechá se pouze zvukově navést.

Jak je vidět z výše popsaného, vysílačka VPN je skutečně univerzální a velmi užitečnou součástí každodenního života zrakově postižených. VPN sama o sobě ovšem nestačí, neměla by smysl bez dostatečně husté sítě přijímačů, tj. zvukových majáčků umístěných ve veřejném prostoru.

Pokud byste se o tomto zařízení chtěli dozvědět více, další informace jsou k dispozici například na webové adrese: <https://www.sons.cz/VPN-na-vod-a-pouziti-P4002837.html> ■

ZÁJEM O CESTOVÁNÍ VLAKEM MEZI HANDICAPOVANÝMI LONI ROSTL, V DALŠÍCH LETECH HO PODPOŘÍ NOVÉ BEZBARIÉROVÉ JEDNOTKY REGIOFOX

Rostoucí čísla za přepravu cestujících vyžadujících asistenci a bezbariérové vozy dokazují, že se loni po pandemii covidu-19 vrátili k běžnému životu také spoluobčané se zdravotním handicapem. České dráhy uskutečnily 7 296 registrovaných přeprav, respektive asistencí při jejich přepravě. Další tisíce osob se zdravotním handicapem využily výhody bezbariérových spojů a upravených nádraží a cestovaly se svými průvodci bez asistence dopravce. České dráhy letos nabízejí dosud největší počet bezbariérových vlaků. Je jich už 6 201.

„Zájem o cestování vlakem po pandemii covidu-19 registrujeme u všech skupin zákazníků včetně osob se zdravotním handicapem. V roce 2022 jsme jich přepravili o 43 % více ve srovnání s rokem 2021. Vedle cestování po České republice zajišťujeme přepravu osob se zdravotním postižením také do zahraničí. Loni jich bylo zhruba 700. Cestující s handicapem jsme dopravili nejčastěji do Berlína, Bratislavy a Vídně, ale také třeba na vídeňské letiště Schwechat, do Gdaňsku nebo

do Klagenfurtu,“ říká Michal Krapinec, předseda představenstva a generální ředitel Českých drah.

České dráhy v letošním jízdním řádu zavedly 800 nových bezbariérových spojů a jejich počet rozšířily na celkových 6 201 vlaků. V loňském roce začaly jezdit moderní nízkopodlažní soupravy RegioPanter například v Jihočeském a Plzeňském kraji, ve kterých se podstatně rozšířily možnosti cestování především pro spoluobčany na vozíku.

„V letošním roce předpokládáme nasazení dalších přibližně 80 nových nízkopodlažních regionálních vlaků. Na tratě vyjedou nové elektrické jednotky RegioPanter, motorové vlaky RegioFox od výrobce PESA a také další jednotky Moravia, které provozujeme pro Jihomoravský kraj. Během roku tak zavedeme plošně bezbariérové cestování na tratích na Vysočině, v Jihomoravském a Olomouckém kraji. Více bezbariérových souprav bude k dispozici také v Moravskoslezském

kraji a nově zavedené bezbariérové spoje zamíří také do Zlínského kraje,“ představuje aktuální plány na rozšiřování bezbariérových vlaků Jiří Jeřeta, člen představenstva a náměstek pro osobní dopravu Českých drah.

Motorové jednotky RegioFox jsou úplně nová vozidla pro neelektrifikované tratě a České dráhy je s výrobcem představily na začátku roku. Svůj obchodní název dostaly díky anketě mezi cestujícími, kteří vybrali označení podle lišky. Nové soupravy se právě teď testují na zkušebním okruhu ve Velimí. První „lišky“ budou jezdit ve Středočeském kraji a v Praze, v Jihočeském a Pardubickém kraji a na Vysočině.

RegioFoxy nabídnou prostorný interiér se 115 místy k sezení (včetně 9 míst v 1. třídě), bezbariérový přístup, klimatizaci, zásuvky nebo USB konektory na dobíjení drobné elektroniky, Wi-Fi, vakuové WC s přebalovacím pultem, vnitřní i vnější LED osvětlení, moderní audiovizuální informační systém s LCD monitory, kamerový systém, komunikační systém GSM-R a evropský vlakový zabezpečovač ETCS.

„Liška je mazaná a chytré zvíře a já jsem rád, že RegioFox cestujícím nabídne mnoho chytrých řešení a maximální komfort. Těchto motorových jednotek máme objednáno už šedesát. Není bez zajímavosti, že vozidla jsou vybavena nejmodernějšími nízkoemisními motory Rolls-Royce splňujícími emisní limity Stage V. Tyto motory umí kromě klasické nafty jezdit i na biopalivo HVO,“ popisuje předseda představenstva a generální ředitel Českých drah Michal Krapinec.

V jednotce bude dostatek místa i na přepravu osmi kol, tří kočárků a dvou

invalidních vozíků. RegioFoxy přinesou maximální bezpečí díky evropskému zabezpečovači ETCS a také rychlejší cestování s maximální rychlostí 120 km/h.

„Naše závazky ze smluv plníme a společně s kraji výrazně modernizujeme regionální dopravu a zpřístupňujeme ji i spoluobčanům s handicapem. Právě jednotky RegioFox jsou toho důkazem. Vozy jsou nízkopodlažní, což usnadní cestování seniorům, rodinám s malými dětmi nebo handicapovaným. Cestující pak jistě ocení ergonomicky tvarované sedačky, klimatizaci ➔

i moderní informační systém. Pohodlí, Wi-Fi připojení a zásuvky s USB konektory pro dobíjení cestovní elektroniky umožní využít čas na cestě například k práci, studiu, odpočinku nebo třeba sledování filmů. Vlaky jsou vybaveny také sčítacím systémem cestujících, který nám a objednatelům dopravy poskytne lepší přehled o vytížení jednotlivých spojů,“ říká člen představenstva a náměstek generálního ředitele ČD pro osobní dopravu Jiří Jeřeta.

Zkušební provoz nových jednotek začne ve druhé polovině tohoto roku v Praze a ve Středočeském kraji. Další RegioFoxy pak zamíří do Jihočeského, Pardubického, Královéhradeckého, Plzeňského kraje a na Vysočinu. Na tratích nahradí starší vozidla řad 814 RegioNova, 842, 843, případně soupravy s lokomotivou 754 a vozy typu Bdt. V případě bezbariérových vozidel tak RegioFoxy nabídnou vyšší komfort cestování a při náhradě dalších zatím ještě bariérových souprav se rozšíří celková nabídka bezbariérového cestování.

České dráhy nyní provozují více než 600 bezbariérových vozů a jednotek. V současné době probíhá výroba 110 nových elektrických vlaků RegioPanter, 76 motorových jednotek RegioFox a 20 ex-

presních souprav ComfortJet, které rozšiřují počty bezbariérových souprav národního dopravce. Moderní vozidla jsou vybavena nejen pro pohodlné cestování osob na vozíku, ale díky haptickým prvkům, nápisům v Braillově písmu nebo ovládání dveří prostřednictvím slepekých vysílaček také pro osoby nevidomé nebo slabozraké. K jejich orientaci na cestě pomáhá i audiovizuální informační systém, který přináší hlasem i obrazem informace o následujících zastávkách a další důležité informace o jízdě vlaku. Do roku 2025 se tak rozšíří nabídka bezbariérového cestování o další stovky spojů Českých drah.

Výbava motorových jednotek RegioFox

- moderní světlý a přehledný klimatizovaný interiér s ergonomicky řešenými čalouněnými sedačkami v provedení 1. a 2. třídy,
- bezbariérový nástup s podlahou vozidla ve výši moderních nástupišť bez nutnosti překonávat schody, pro cestující na vozíku budou vybaveny plošinou pro překlenutí prostoru mezi nástupišťem a podlahou vozu, na zastávkách s nižšími nástupišti usnadní nástup dodatečný výsuvný schod,

- moderní bezpečné předsvuné dveře ovládané tlačítky, centrálně uzavírané a blokováné již před rozjezdem vlaku, navíc pro nevidomé a slabozraké budou čelní dveře jednotky vybavené dálkovým ovládním reagujícím na slepekou vysílačku a také akustickým majáčkem,
- prostorné bezbariérové WC přístupné také osobám na vozíku s uzavřeným systémem a vybavené také sklopným stolem pro přebalování kojenců,
- elektrické zásuvky pro napájení přenosné elektroniky cestujících včetně USB portů, Wi-Fi, sklopné nebo rozkládací stoly podle rozmístění sedaček,
- dostatečné velké prostory pro umístění kočárků, jízdních kol a přepravu osob na invalidním vozíku,
- moderní audiovizuální informační systém poskytující informace o jízdě vlaku a zastávkách všem cestujícím včetně nevidomých, slabozrakých nebo neslyšících osob, pro nevidomé a slabozraké budou uvnitř soupravy k dispozici také informační štítky v Braillově písmu. ■

Nadační fond Skupiny ČD
ŽELEZNICE SRDCEM

Pomoc železničářům v nesnázích

Na trati života se může vždy objevit překážka.
Nadační fond ŽELEZNICE SRDCEM pomáhá
železničářům a jejich rodinám k návratu
do běžných kolejí.

www.zeleznicesrdcem.cz

Přispějte společně s námi
na transparentní účet
2402887002/5500

Království železnic
je partnerem Nadačního fondu
ŽELEZNICE SRDCEM.

CESTA K JEDNÉ Z NEJLEPŠÍCH MHD NA SVĚTĚ? DOSTUPNOST, RYCHLOST, SPOLEHLIVOST

Pražská MHD se v nedávném průzkumu respektované mediální skupiny TimeOut hodnotící kvalitu veřejné dopravy ve světových metropolích umístila na skvělém druhém místě, o pouhý jeden procentní bod za Berlínem. Až 96 % respondentů – obyvatel Prahy v této anketě uvedlo, že je velmi snadné se po našem hlavním městě pohybovat veřejnou dopravou. Velmi dobré hodnocení obdržela pražská MHD také v průzkumu mezi cestujícími, který pro Dopravní podnik hl. m. Prahy (DPP) realizovala na konci roku 2022 agentura STEM/MARK. Veřejná doprava v Praze patří podle tohoto průzkumu společně s kulturním i sportovním vyžitím a kvalitou obchodů k nejlépe hodnoceným oblastem života v Praze. Míra spokojenosti cestujících s MHD v Praze za loňský rok dosáhla 8,22 bodu z maximálních 10, což je sice stejně jako v předchozím roce 2021, ale současně je to zatím nejlepší výsledek. Ve srovnání s výsledky průzkumu z roku 2019 se jedná o zlepšení o 65 %. Hodnota 8,22 znamená, že více než osm lidí z deseti by DPP a pražskou MHD doporučila svým kamarádům a známým.

Jaké jsou důvody vysokého hodnocení MHD v Praze? K pěti nejčastějším a nejdůležitějším patří její dostupnost, rychlost, spolehlivost, příznivá cena jízdného a krátké intervaly mezi spoji. Dostupnost znamená nejen pokrytí Prahy

hustou dopravní sítí pravidelných linek autobusů, metra a tramvají či umístění zastávek a stanic v docházkové vzdálenosti, ale také možnost je pohodlně využívat všemi skupinami obyvatel, bez ohledu na věk či omezení schopnosti pohybu a orientace. Bezbariérovost je v pražské integrované dopravě jedním ze standardů a v uplynulých letech v této oblasti nastalo výrazné zlepšení i díky masivním investicím DPP a dotacím MHMP. Nebývalo tomu ale vždy tak. I když pražské MHD k úplné bezbariérovosti chybí ještě nezanedbatelný kus, posun k lepšímu v této oblasti vnímají i samotní cestující. Zatímco v průzkumech v minulých letech se nedostatečná bezbariérovost MHD objevovala jako jedno z podstatných témat, v nejnovějších průzkumech zcela chybí. Jaká ale vlastně byla cesta k bezbariérovosti v pražské MHD, co ji v této oblasti schází a v nejbližší budoucnosti čeká?

Listopad 1994 – nasazení prvních nízkopodlažních autobusů v MHD v Československu

Historie bezbariérového cestování autobusy DPP na běžných linkách se začala psát před téměř 30 lety, na podzim 1994, kdy DPP zakoupil dvě vozidla Neoplan N4014/3, ev. č. 3001 a 3002. Zajímavostí je, že kompletaci obou vozů si DPP dokončil ve svých Ústředních dílnách v Hostivaři a byly to vůbec první nízkopodlažní autobusy

nasazené v MHD v celém bývalém Československu. Třetí vozidlo tohoto typu se na pravidelných linkách začalo objevovat na začátku roku 1995. V té době tvořily tyto tři nízkopodlažní autobusy pouhých 0,23 % vozového parku DPP z celkových 1323 vozidel. Mimochodem sloužila až do roku 2006, resp. 2007. Na podzim 1995 začal DPP v pravidelném provozu na lince 121 testovat horkou novinku vysokomýtské automobilky, nízkopodlažní autobus Karosa – Renault City Bus 12M. O rok později jich v Praze jezdilo už šest, nicméně nízkopodlažní autobusy netvořily ani jedno procento vozového parku DPP. I když v této době DPP modernizoval vozový park autobusů, přednost dostávaly vysokopodlažní vozidla Karosa B 931, kterých DPP pořídil 169, zatímco nízkopodlažních City Busů 12M pouze 16. Důvodem byla vysoká pořizovací cena nízkopodlažních autobusů, téměř dvojnásobná oproti standardním vysokopodlažním. Nicméně i pouhých 19 nízkopodlažních vozidel umožnilo DPP je od konce března 1998 nasazovat na předem stanovená, tzv. garantovaná nízkopodlažní pořadí sedmi vybraných linek na základě dohody s tehdejšími Sdružením pro životní prostředí zdravotně postižených v České republice (nyní Národní institut pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace ČR) a dalšími organizacemi.

Významné navýšení nízkopodlažních autobusů o celkem 130 vozidel City Bus přinesl přelom století. Na konci roku 2000 tvořily více než 13 % vozového parku DPP. Tato vozidla přinesla pro vozíčkáře několik vylepšení: místo původní, provozně problematické výsuvné plošiny, byla vybavena mechanickou výklopnou nájezdovou plošinou. Kromě toho nabízela mnohem větší prostor pro kočárky a invalidní vozíky a byla opatřena separátními tlačítky pro signalizaci řidiči pro výstup s kočárkem nebo invalidním vozíkem. Na konci roku 2001 se ve vozovém parku DPP objevil vůbec první kloubový nízkopodlažní autobus, Irisbus City Bus 18M. Podíl nízkopodlažních vozů v té době v DPP činil necelých 17 %. Do konce roku 2006, který je z pohledu bezbariérovosti vozového parku autobusů DPP důležitým milníkem, se navýšil o dalších 164 vozidel, přičemž jejich podíl narostl na téměř jednu třetinu. V roce 2006 se vedení DPP rozhodlo v rámci obnovy vozového parku autobusů nakupovat pouze nízkopodlažní autobusy. Znamenalo to masivnější rozvoj tzv. garantovaného vypravování nízkopodlažních vozidel na jednotlivé spoje určených linek. V roce 2009 se ve vozovém parku DPP objevují první autobusy SOR NB 12 a jeho kloubová verze NB 18. Všechna dodaná vozidla od roku 2009 jsou kromě standardní výklopné nájezdové plošiny vybavena také systémem naklápění, který umožňuje bezbariérový nástup i v místech, kde je nedostatečná výška chodníku, případně chodník zcela chybí.

Padesátiprocentní podíl nízkopodlažních vozidel ve flotile autobusů DPP dosahuje v roce 2011. O pět let později DPP přichází s další novinkou: nákup autobusů se dvěma místy pro osoby na invalidním vozíku. Tento požadavek DPP zapracoval do specifikace nových vozidel od roku 2017 na základě závěrů dlouhodobé spolupráce s Pražskou

organizací vozíčkářů v rámci iniciativy Praha bezbariérová a s přihlédnutím ke zkušenostem jiných evropských měst. Uvedená úprava sice snížila počet míst k sezení, ale na druhou stranu vyřešila problém společného cestování dvou osob na invalidním vozíku. Na konci roku 2017 činí podíl nízkopodlažních vozidel už téměř 80 % vozového parku autobusů DPP.

V prosinci 2020 DPP dosahuje 100% nízkopodlažnost autobusů

V období let 2018 až 2020 DPP masivně investuje do modernizace autobusů. Za tři roky obnovil celkem 500 autobusů, necelou polovinu svého vozového parku. Z pohledu bezbariérového cestování v pražské MHD to znamenalo jedině: podíl nízkopodlažních autobusů ve flotile DPP dosáhl 100 %. Na začátku prosince 2020 DPP vyřazuje z pravidelného provozu posledních 14 vysokopodlažních autobusů, symbolicky se s nimi

rozloučil 4. prosince 2020. Po zhruba 26 letech od nasazení prvního nízkopodlažního autobusu do provozu DPP od 5. prosince 2020 všechny pravidelné linky obsluhuje výlučně nízkopodlažními autobusy.

Výhody nízkopodlažního autobusu jsou neoddiskutovatelné. Umožňuje jednodušší nástup a výstup osob s omezenou schopností pohybu i orientace nebo cestujících s dětským kočárkem. Umožňuje snazší a rychlejší odbavení cestujících v zastávkách, které je tak plynulejší, a zrychluje díky tomu provoz MHD. Nízkopodlažnost má nicméně i svoji daň. Část cestujících někdy negativně vnímá fakt, že většina sedaček je umístěna na zvýšených částech podlahy. To ale není bezdůvodné. Autobus má řadu zařízení, od palivových nádrží po vzduchojemy a podobně, které je nutno umístit pod podlahou. Dříve u klasických typů autobusů bylo pod podlahou místa dost, ➔

nyiní se využívají méně exponovaná místa pod sedačkami. U tramvají se tento konstrukční oříšek podařilo v průběhu let vyřešit tak, že většina zařízení, která byla původně pod podlahou, je nyní u 100% nízkopodlažních vozidel na střeše. I zde jsou bohužel výhody pohodlného nástupu a prostoru pro cestující bez jediného schodu „vyváženy“ mnohem složitější a dražší konstrukcí vozidla, nákladnější údržbou a nepříznivými účinky na dopravní cestu.

První pokusy o nízkopodlažní tramvaje v Praze

Historicky první částečně nízkopodlažní tramvaje, tj. vozidla se sníženými předními nebo středními vstupy, začaly vznikat již v prvních desetiletích 20. století zejména v USA, později i v Evropě. Hnací motorem této koncepce nebyly požadavky na přístupnost vozidel osobám se sníženou pohyblivostí, ale především snaha o zrychlení provozu, tj. odbavování cestujících a zkrácení pobytu vozidel v zastávkách. V Praze byly typickými představiteli této generace úspěšné vlečné vozy „krasin“ a motorové vozy se sníženými nástupními plošinami, tzv. „ponorky“. Pokusem o částečně nízkopodlažní tramvaj v novodobé historii Československa bylo vozidlo označováno jako RT6N1 vyrobené podnikem ČKD Tatra. Konstrukční práce a výroba prvního prototypu probíhaly v období let 1990 až 1993. První jízdu absolvoval v areálu vozovny DPP Motol na začátku prosince 1993. Cestující si tuto tramvaj poprvé mohli vyzkoušet až za tři roky, na konci května 1996. Do pravidelného provozu mohl být první vůz RT6N1 vypravován až od poloviny října 1996, jako vložené pořadí na lince 18 z vozovny Pankrác. Pořizovací cena jedné tramvaje tohoto typu v roce 1996 činila cca 20 milionů korun.

První 100% nízkopodlažní tramvaj si v pražské MHD mohli cestující vyzkoušet

už v listopadu 1992, kdy na lince 20 v trase Podbaba – Divoká Šárka zkušebně jezdil vůz GT6N zapůjčený z brémského dopravního podniku. Okrajová trasa nebyla vybraná náhodně s ohledem na nepřipravenost většiny kolejové sítě pro provoz 100% nízkopodlažní tramvaje. V rámci tří denního zkušebního provozu DPP zjistil, že při provozu na jiných linkách by docházelo ke kolizi vozidla s prvky povrchu vystupujícími nad temeno kolejnice.

Zkušební provoz nízkopodlažních tramvají RT6N1 ukázal na jejich velmi vysokou poruchovost. Pomalé a neúčinné odstraňování závad ze strany výrobce bylo základní příčinou neúspěchu tohoto modelu. Po nehodě 20. června 1999 byl provoz nízkopodlažních tramvají RT6N1 ukončen a nebyl nikdy obnoven. V mezidobě ČKD navázal novým typem nízkopodlažní tramvaje RT6S, prototyp byl vyroben v letech 1996 a 1997 a následně testován v tramvajové síti v Praze, ale bez cestujících. Po konkurzu na společnost ČKD DS byly ukončeny veškeré práce na vývoji a výrobě nové nízkopodlažní tramvaje v Praze.

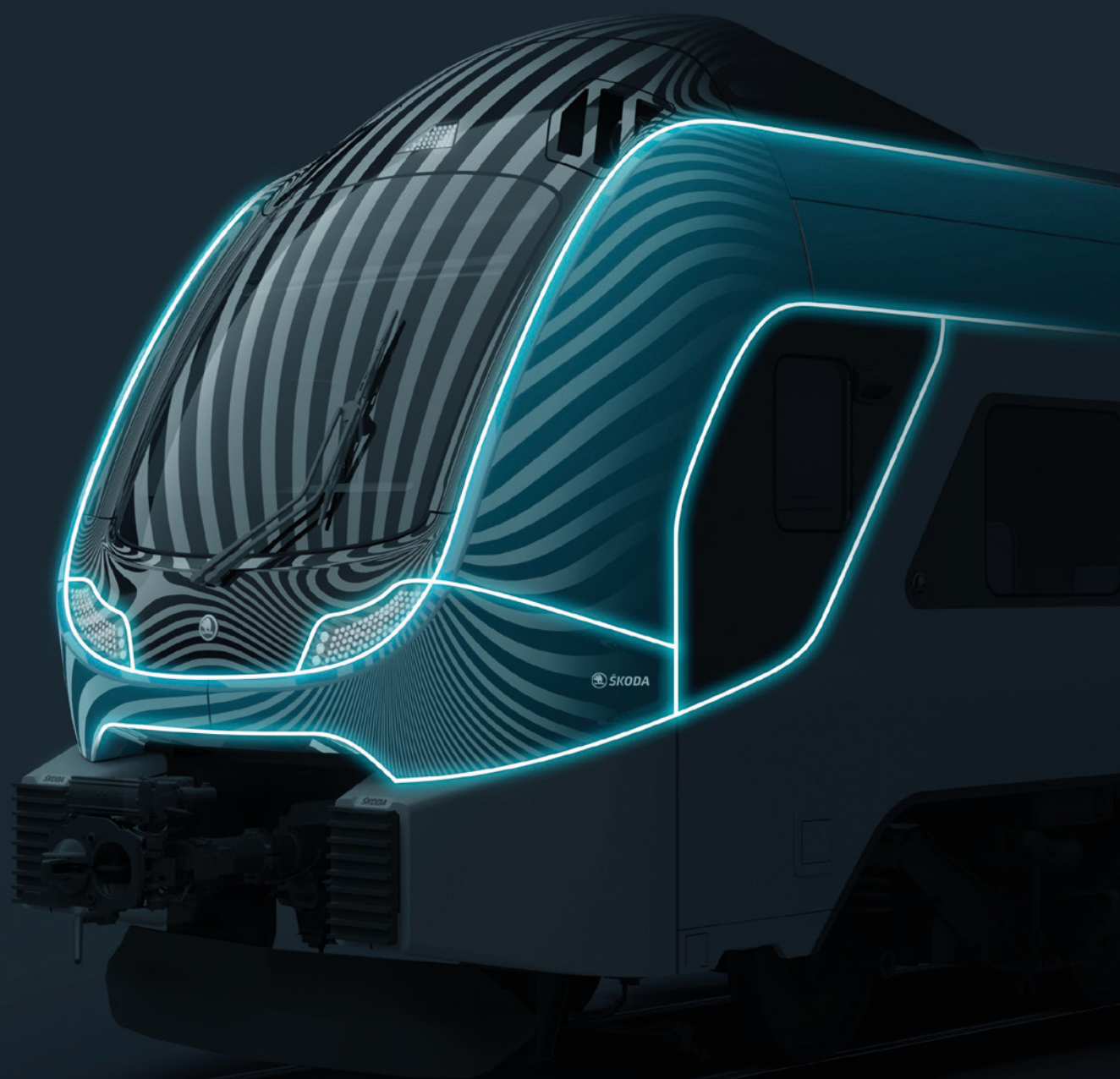
Druhou částečně nízkopodlažní tramvaj vyvinutou v ČR bylo vozidlo Škoda-Inekon LTM 03T s obchodním názvem „ASTRA“. Poprvé byla představena na Mezinárodním strojírenském veletrhu v Brně v září 1997, v pravidelném provozu začala jezdit v Plzni od července 1998. V Praze se objevila v květnu 1999 a od 28. května byla v rámci zkušebního provozu zhruba měsíc nasazována z vozovny DPP Kobylisy na pravidelnou linku 17. Zajímavostí bylo, že vůz nebyl vybaven odbavovacím systémem PID, cestující bez časových kuponů byli tímto vozem přepravováni zdarma. Přestože výsledky zkušebního provozu byly hodnoceny pozitivně, DPP o nákupu těchto vozidel neuvažoval. Nákup nových tramvají byl odložen do

roku 2004 vzhledem k prioritám DPP na obnovu vozového parku metra a autobusů.

Druhá etapa zavádění moderních nízkopodlažních tramvají v pražské MHD se začala psát až 28. ledna 2006, kdy byla do zkušebního provozu s cestujícími poprvé nasazena tramvaj typu Škoda 14T. Dodávky do DPP probíhaly v letech 2006 – 2009. Už při dodávce těchto vozidel bylo zřejmé, že ve srovnání se světovým vývojem byla tato vozidla koncepčně zastaralá. Jejich výhodou bylo relativně rychlé získání velkokapacitního nízkopodlažního vozidla s vyzkoušenými konstrukčními prvky a získání času pro vývoj tramvaje modernější koncepce. Tím se stala až tramvaj Škoda 15T For City, jejíž zkušební provoz s cestujícími zahájil DPP 5. října 2010. Sériové dodávky 250 objednaných nízkopodlažních vozidel byly zahájeny na konce roku 2010. Poslední, 250. tramvaj typu 15T si DPP převzal v únoru 2019. Díky této masivní investici, kterou mimochodem DPP splácí do současnosti, výrazně stoupl podíl nízkopodlažních tramvají ve vozovém parku DPP. Přispívají k němu také částečně nízkopodlažní tramvaje KT8D5, který má DPP 54 a projekt modernizace vozů T3R.P na částečně nízkopodlažní vozidla T3R.PLF. Podíl nízkopodlažních tramvají ve vozovém parku DPP v současnosti dosahuje téměř 67 %. V blízké budoucnosti se tento podíl bude dále významně zvyšovat. DPP v současnosti běží veřejná zakázka na nákup až 200 nových nízkopodlažních tramvají, vítěze tendru a uzavření smlouvy s ním DPP předpokládá do konce letošního roku. Prvních 20 nových tramvají z této zakázky by se mohlo v Praze objevit v roce 2025 a dalších 20 o rok později.

Jak se vyvíjela bezbariérovost v pražském metru, si povíme v dalším článku v příštím vydání časopisu Mosty. ■

ŘEŠENÍ PRO MODERNÍ A UDRŽITELNOU DOPRAVU

V PRAZE SE BUDOU 16. KVĚTNA PŘEDÁVAT CENY MOSTY

Vážení čtenáři,

dovoluji si vás co nejsrdečněji pozvat na 20. ročník slavnostního udílení výročních cen Národní rady osob se zdravotním postižením České republiky MOSTY 2022. Udílení se uskuteční v úterý 16. května 2023 od 15 hodin ve Slovanském domě v Praze 1. Patronkou cen je již po mnoho let paní Livia Klausová. Nad letošním udílením cen převzali záštitu primátor hlavního města Prahy pan Bohuslav Svoboda a starostka MČ Prahy 1 paní Terezie Radoměřská. Smyslem

ceny NRZP ČR MOSTY je ocenit nějaký čin nebo akt, projekt či osobnost, jež významným způsobem zlepšují postavení osob se zdravotním postižením v České republice. Dvacátý ročník cen MOSTY bude, jako již tradičně, moderovat pan Aleš Cibulka a doprovázet svým uměním jej budou zpěvačka paní Petra Janů a cimbálová muzika Falešnica. V letošním ročníku byly v jednotlivých kategoriích nominováni na cenu následující subjekty či osobnosti:

1. kategorie - instituce veřejné správy

- Město Prachatice
- Správa železnic, s.o.
- Magistrát města Pardubic
- Obec Pustá Polom
- Statutární město Ostrava

2. kategorie - nestátní subjekt

- Aliance žen s rakovinou prsu, o.p.s.
- Autis Centrum, o.p.s., České Budějovice
- Podkrkonošská společnost přátel dětí zdravotně postižených Semily, z.s.
- Okamžik, z.ú.
- Dopravní podnik hl. m. Prahy, a.s.

3. kategorie - osobnost hnutí osob se zdravotním postižením

- Pavel Svoboda
- Mgr. Jiří Morávek
- Karla Zbořilová
- Emil Havelka
- Eva Maršálková

4. kategorie - zvláštní cena

- Ing. Martina Příbylová - IN MEMORIAM
- Emílie Jencíková
- Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
- Mgr. Radek Pavlíček
- ALTECH, spol. s r.o.

Vítězové v jednotlivých kategoriích budou vyhlášeni až v Praze na slavnostním předávání cen.

Cena MOSTY, která představuje spojení rukou, symbolizuje integraci lidí se zdravotním postižením do normální společnosti tak, aby se mohli plnohodnotně účastnit veškerého dění. Cenu navrhl a vyrábí akademická sochařka paní Jitka Wernerová. Nominovaní obdrží diplom od akademického malíře pana Otakara Tragana a je to vždy originál na ručním papíře, takže i tato cena je poměrně významná.

Vzhledem k tomu, že se jedná již o 20. ročník, je dobré se za uplynulými ročníky trochu ohlédnout. První předávání cen se uskutečnilo v roce 2003 v Praze v Poslanecké sněmovně ve velmi skromných poměrech. Tehdy cenu modelovala paní Táňa Fischerová, která s NRZP ČR po mnoho let spolupracovala. Za oněch 20 let jsme s cenou MOSTY

navštívili všechny kraje včetně Prahy, v některých krajích jsme byli dokonce vícekrát. Postupně se slavnostní předávání cen stalo významným společenským aktem, kterého se účastní vždy vrcholní představitelé kraje, kde se předávání cen uskuteční, dále se mnohdy účastnily a účastní významné osobnosti společenského a veřejného života. Mezi nimi často premiéři českých vlád, ministři, představitelé Parlamentu ČR, ale také například arcibiskupství či biskupství, představitelé významných podniků a institucí v daném kraji. Během uplynulých 19 let bylo podáno více než tisíc projektů a oceněno téměř sto projektů a osobností, protože v některém roce bylo oceněno více projektů.

Vážení čtenáři, věřím, že když budete mít možnost, přijedete do Prahy podívat se na předávání cen MOSTY. Jen je potřeba, abyste svoji případnou účast nahlásili, a to nejdéle do 5. května 2023 na adresu nrzpcer@nrzp.cz. ■

DÁVKY A POMOC PRO RODINY S DĚTMI SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Nepřetržitá péče, nekonečné návštěvy nejrůznějších terapií, cvičení, speciální pomůcky, léčebné pobyty, ale hlavně také trpělivost, vůle a odhodlání. To vše je potřeba na cestě k novým dovednostem vedoucím k větší samostatnosti dětí se zdravotním postižením. Bývá to cesta klikatá a plná překážek, a proto na ní tyto děti a jejich rodiny potřebují pomoc. A to nejen odbornou, ale i finanční.

„Rodiny, se kterými spolupracujeme se o své děti starají ve dne v noci. Aby podpořily vývoj jejich sociálních, motorických i kognitivních dovedností, vyhledávají odbornou péči, dojíždí s nimi na různé terapie, pořizují speciální pomůcky... To vše je ale pro rodiny velmi fyzicky, psychicky, časově, ale hlavně

i finančně náročné,“ popisuje pracovnice Střediska rané péče v Pardubicích Radka Chudomská.

Kvůli celodenní péči o dítě se mnohdy musí jeden z rodičů vzdát svého zaměstnání. Důsledky na sebe nenechají dlouho čekat a zvýšené náklady brzy přesahují finanční možnosti rodin. Ty jsou pak odkázány na finanční pomoc státu a neziskových organizací, jako je Patron dětí.

Průkazy pro osoby se zdravotním postižením

Existují tři druhy průkazů pro osoby se zdravotním postižením – TP, ZTP a ZTP/P. Který z těchto průkazů bude vašemu dítěti přidělen, závisí na míře jeho postižení. Díky tomuto průkazu zdravotně postižené dítě i jeho doprovod získá zlevněné jízdné nebo také různé slevy na vstupenky (například do zoo). Se správně označeným vozidlem můžete navíc zdarma parkovat na vyhrazených místech. Nemusíte platit ani dálniční známku.

Také vám tento průkaz zajišťuje nárok na daňové zvýhodnění. Jeho výše se odvíjí od míry postižení, maximálně se však jedná o částku 2 534 Kč měsíčně v případě průkazu ZTP/P (nejvyšší míra postižení).

Čím vyšší závislost, tím vyšší příspěvek na péči

Příspěvek na péči vyřizují úřady práce příslušné podle trvalého pobytu žadatele - tj. místa trvalého pobytu vašeho dítěte. K žádosti o příspěvek na péči je nutné vyplnit i tiskopis „Oznámení o poskytovateli pomoci“, kde je nutné uvést pečující osobu, tedy vás nebo poskytovatele sociálních služeb, je-li zde vaše dítě umístěno. Výše příspěvku je závislá na tom, zda je vaše dítě plnoleté či nikoli (do 18 let věku je příspěvek přiznáván ve vyšších částkách) a na přiznaném stupni závislosti.

Příspěvek na péči je určen na úhradu péče o závislou osobou. To znamená, že využívá-li tato osoba pobytovou službu, je příspěvek zpravidla zaslán přímo jí. Jinak ale může příspěvek na náklady spojené s péčí o blízkého čerpat i člen rodiny nebo jiná pečující osoba.

Od července se však v případě schválení novely zákona zvýší příspěvek na péči pro osob s lehkou závislostí starších 18 let na 2 000 Kč.

Příspěvek na mobilitu pro děti od 1 roku věku

Příspěvek na mobilitu je opakující se peněžitá sociální dávka ve výši 900 Kč. Úřad práce ji v souvislosti s náklady na pravidelnou dopravu vyplácí

Aktuálně platná výše příspěvku na péči

Stupeň závislosti	do 18 let	od 18 let
I. stupeň	3 300 Kč	880 Kč
II. stupeň	6 600 Kč	4 400 Kč
III. stupeň	13 900 Kč	12 800 Kč
IV. stupeň	19 200 Kč	19 200 Kč

Patron dětí rozjel s podporou dotace z MŠMT projekt Obědy školákům

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR ve spolupráci s organizací Patron dětí Nadace Sirius nově nabízí stoprocentní financování školních obědů sociálně slabým žákům základních škol v celé České republice. Pokud tedy znáte rodinu, které se ocitla dlouhodobě v nepříznivé finanční situaci, řekněte jí o této možnosti. Nebo o projektu Patrona dětí s názvem Obědy školákům řekněte škole, kterou vaše dítě navštěvuje. Žádost o čerpání z dotace MŠMT musí totiž pro vybrané žáky a žákyňe uplatnit o Patrona dětí právě sama škola. Pro více informací mohou školy i rodiče psát na e-mail: obedyskolakum@patrondeti.cz. Pro kalendářní rok 2023 získal Patron dětí dotaci MŠMT výši 8,1 miliónu korun. Školní obědy je možné proto hradit v období celého letošního roku.

zpětně za každý kalendářní měsíc osobám se zdravotním postižením starším 1 roku. Podmínkou je průkaz ZTP či ZTP/P, příjemce dávky zároveň nevyužívá pobytové sociální služby např. pro osoby se zdravotním postižením,

v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče.

Od začátku tohoto roku je možné požádat o zvýšení příspěvku na mobi-

litu o 2 000 Kč pro lidi, kteří využívají po celý kalendářní měsíc zdravotnický prostředek pro dlouhodobou domácí oxygenoterapii nebo pro domácí umělou ventilaci.

Příspěvek na zvláštní pomůcku

Další, tentokrát jednorázová sociální dávka vyplácená úřady práce je příspěvek na zvláštní pomůcku. Podmínky pro její získání se velmi liší. Určující jsou vady nosného nebo pohybového ústrojí či těžké sluchové nebo zrakové postižení. Pokud byste mysleli na vodícího psa pro vaše nevidomé dítě, museli byste počkat až oslaví 15. narozeniny. V případě úpravy bytu nebo příspěvku na motorové vozidlo musí být dítě starší 3 let. U ostatních zvláštních pomůcek je limitující dosažení 1 roku věku dítěte. Posouzení zdravotního stavu pro účely přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku provádějí posudkoví lékaři okresních správ sociálního zabezpečení.

Výše tohoto příspěvku se liší v závislosti na mnoha faktorech, mezi které patří i výše rodinných příjmů, limit maximální výše příspěvku, výše již dříve vyplacených příspěvků a podobně. Pokud byste pro své dítě se zdravotním znevýhodněním potřebovali například auto, můžete žádat maximálně o 200 000 Kč. Na maximální výši příspěvku 500 000 Kč můžete dosáhnout v případě svislé zdvihací plošiny nebo šikmé zvedací plošiny.

Pomoc s úhradou rehabilitací, stacionářů i pomůcek

Přestože je pomoc od státu velická, na výdaje některých rodin stále nestačí. Jiné rodiny naopak nesplňují podmínky pro její získání. Proto zdravotně znevýhodněným dětem napříč celou Českou republikou pomáhají i neziskové organizace, mezi něž patří i charitativní projekt Patron dětí. ➔

„Více než polovina celkového počtu žádostí, které nám chodí, bývá právě na zdravotní služby či pomůcky,“ uvádí koordinátorka příběhů projektu Patron dětí Jana Kunešová. „Nejčastěji to jsou žádosti o pomoc se zaplacením nejrůznějších druhů rehabilitací a terapií, které nejsou hrazeny zdravotní pojišťovnou vůbec nebo třeba jen částečně. Nezřídko pak rodiče žádají také o příspěvek na doplacení nějaké speciální pomůcky nebo například na školné, stravné či družinu ve speciální škole či školce,“ doplňuje Jana Kunešová.

O své zkušenosti s Patronem dětí se podělil psycholog Jakub Majetný: „Mám vlastně hned tři důvody, které z Patrona dětí podle mě dělají jedinečnou organizaci. Jsou to: bezbariérovost, průhlednost, přátelskost. O podporu (v celé šíři od kompenzačních pomůcek přes kroužky po notebook k výuce) může požádat opravdu každý.“

Mezi více než 12 200 splněnými příběhy na webu Patrona dětí najdete mnoho příkladů dětí, které díky finanční podpoře veřejnosti a trpělivosti rodičů i terapeutů udělaly své první krůčky, rozhýbaly dosud neposlušné ruce nebo třeba začaly mluvit. Přečtěte si tyto příběhy, seberte odvahu a napište si o pomoc. Stojí to určitě za to. ■

Zažádat o pomoc pro své dítě lze rychle a snadno

Potřebujete i vy pomoc pro své dítě? Pro žádost Patrona dětí nepotřebujete vyplňovat žádné dlouhé formuláře ani shánět různé lékařské zprávy. Bude vám to trvat zhruba půl hodiny. Pro více informací stačí jít na webové stránky patrondeti.cz, kliknout na červené tlačítko Požádat o pomoc a vybrat si levou dlaždici s názvem Chci pomoci svému dítěti. Každý dětský příběh u Patrona dětí musí mít svého Patrona, člověka, který vaše dítě zná a potvrdí, že pomoc, o kterou žádáte, potřebuje. Může to být například pracovník neziskové organizace, např. rané péče, patientské organizace, charity apod. Může to však také být lékař, zdravotní sestra, terapeut, učitel, vedoucí zájmových aktivit, či dokonce váš známý, nikoliv však člen rodiny či jiný příbuzný.

Příběh může být i zcela anonymní

Patron dětí žádosti přijímá a schvaluje každý den. Dárci se pak skládají na zveřejněné příběhy jednotlivých dětí. Ani z toho však nemusíte mít obavy – v příběhu se objeví maximálně křestní jméno dítěte a jeho fotografie. V žádosti však můžete zaškrtnout, že si fotografii dítěte nebo skutečné křestní jméno dítěte zveřejnit nepřejete a Patron dětí je nahradí kreslenou postavičkou či jiným jménem.

Abyste se měli s kým poradit a nezůstali na to sami

Abyste se mohli každý den
spolehnout, že budete mít energii
na všechno, co máte rádi. Abyste mohli
vždy počítat s tou nejlepší péčí.

Proto jsme tu s vámi.
ČEZ. Čistá Energie Zítřka.

**ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA**

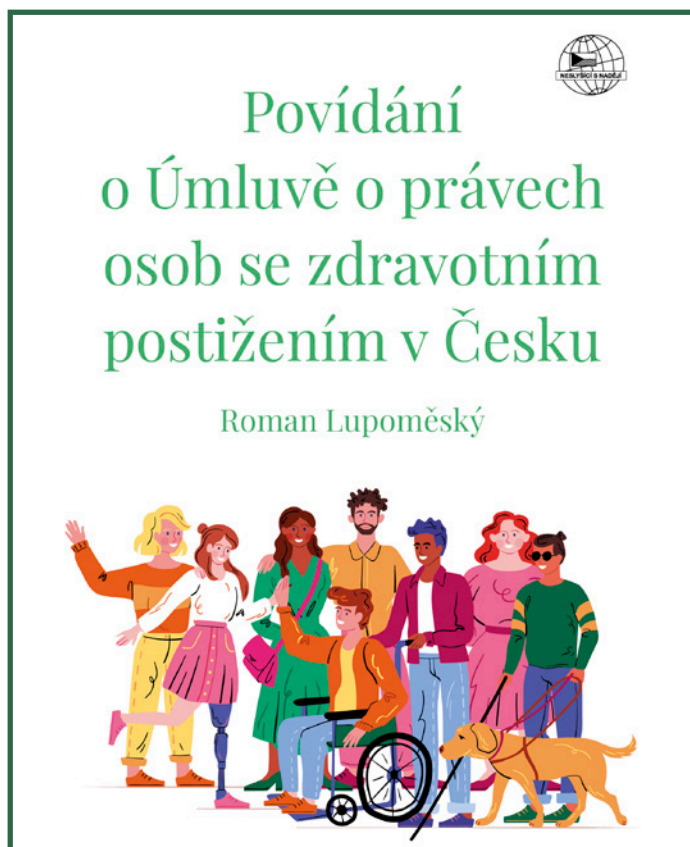
www.cez.cz

VYŠLA KNIHA O ÚMLUVĚ OSN O PRÁVECH OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Autora nové knihy Povídání o Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením v Česku zná mnoho z vás jako neslyšícího, který se zabývá problematikou lidí s tímto postižením a dlouhá léta ji sleduje i v mezinárodním měřítku, především v chudých zemích a také v Česku. K sepsání publikace ho vedla snaha shrnout dnešní poznatky a porovnat je s odbornými diskusemi, které se vedly v minulosti. Tématem jsou rozdíly v poznacích dnes a před sedmi lety, kdy se diskutovalo mezi odborníky na zaměstnanost, v ostatních resortech, institucích i v neziskovém sektoru o „neratifikaci“ Opčního protokolu k Úmluvě OSN. Jaké jsou výsledky jednání s ministerstvy, především s Ministerstvem práce a sociálních věcí

ČR? Po šesti letech bylo docíleno posunu díky Národnímu plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Autor organizoval konference a moderoval setkání s odborníky a politiky. Zapisoval si otázky, kompletní články a negativní i pozitivní poznatky z praxe. Ze čtrnácti rozhovorů vedl dva se zahraničními osobnostmi. Ptal se na praxi i zážitky s prosazováním argumentů a podnětů zaměřených na práva zdravotně postižených. Všichni oslovení odborníci a politici, kteří se rozhovorů účastnili, měli co říci a patří ke vzácným lidem, kteří jsou ochotni vést dialog a diskutovat. ■

NA VOZÍKU VZHŮRU DO OBLAK

V sobotu 17. června se na letišti v Hradci Králové uskuteční od 9 do 18 hodin OPEN SKIES FOR HANDICAPPED, 14. ročník celostátně oblíbené akce se vstupem zdarma a s bohatým doprovodným programem pro dětské i dospělé návštěvníky. Název napovídá, že je určena hlavně pro osoby se zdravotním postižením, v první řadě pro vozíčkáře, kteří na ni díky programu také velice rádi jezdí: mimo jiné totiž mají jedinečnou příležitost absolvovat zdarma vyhlídkový let. Kromě toho se budou moci s ostatními návštěvníky zblízka seznámit třeba s vystavenou leteckou nebo vojenskou technikou včetně možnosti prohlídky letounu zvnitřku, zhlédnout ukázky činnosti policie, cvičení kynologů, představí se také motocyklový kaskadér nebo letečtí modeláři, součástí bude i vystoupení několika hudebních skupin – z připraveného programu si zkrátka každý určitě vybere. Osoby s průkazem ZTP nebo ZTP/P navíc dostanou při registraci dárek.

Pro vyhlídkové lety, které se budou konat po celý den, bude připraveno celkem pět letadel: dva dvoumotorové turbovrtulové dopravní letouny L-410,

jednomotorový vzpěrový dvouplošník AN-2, lehký víceúčelový vrtulník BELL 206 a dvoumotorový turbovrtulový letoun CASA C-295M. Pro vozíčkáře, kteří mohou letět bez vozíku, budou k dispozici všechny jmenované stroje, potřebují-li vozík i za letu, budou muset letět jen letounem CASA.

Při nepříznivém počasí se bude vše konat ve dvou velkých hangárech a dvou stanech. Všem se v takovém případě doporučuje vhodné oblečení.

Letiště Hradec Králové se nachází na severním okraji krajského města v místní části Rusek. Nejlepší příjezd autem je po dálnici D11, případně silnici I/33 přes Předměřice nad Labem a most přes řeku, letiště je už nedaleko. Parkování zdarma bude zajištěno blízko místa konání akce. Od hlavního vlakového nádraží jezdí na letiště v hodinových intervalech autobus MHD číslo 15 (jízdní řád je na webu www.dpmhk.cz/82/Zastavkove_jizdni_rady/), od výstupní zastávky Letiště bude zajištěna kyvadlová doprava. Veškerou městskou hromadnou

dopravu v Hradci Králové obstarávají nízkopodlažní autobusy a trolejbusy s nájezdovou plošinou, zastávka u hlavního nádraží má bezbariérovou úpravu, u letiště ne.

Charitativní letecký den OPEN SKIES FOR HANDICAPPED měl premiéru v roce 2008. Jedinečné zážitky si dosud odneslo více než třicet tisíc návštěvníků, vyhlídkových letů se zúčastnilo zhruba sedm tisíc osob s průkazem ZTP nebo jejich doprovod. Atmosféru uplynulých ročníků ilustrují otištěné snímky, které zároveň slouží jako pozvánka na prožití dne bez nudy.

Podrobnosti včetně upřesňování/doplňování chystaného programu a případných zajímavostech přináší web www.osh-hk.cz. ■

CESTOVÁNÍ SVĚTEM I PO VLASTNÍ PAMĚTI

NOVINÁŘ JAN KHOLL PÍŠE V ROMÁNU TAJNÝ ŽIVOT DOMORODCŮ O KONTRASTECH ASIE A HLEDÁNÍ ZTRACENÉHO ŠTĚSTÍ

Nakladatelství Host vydalo debutový román zpravodaje ČTK a spolupracovníka Mostů Jana Kholla Tajný život domorodců. Zeptali jsme se autora, co ho k psaní knížky přivedlo, kde čerpal inspiraci a co je podle něj na psaní beletrie nejtěžší.

Jak ses jako novinář a zpravodaj České tiskové kanceláře dostal k psaní románu?

Psaním se živím, zpravodajské texty píšu denně, ale s přibývajícím věkem jsem v sobě objevil potřebu napsat něco trvalejšího, než je článek v novinách nebo na webu. Samozřejmě nejdřív bylo potřeba si na psaní knížky najít čas a přesvědčit sám sebe, že to má smysl. Částečně k tomu přispělo období pandemie, kdy byl omezený společenský kontakt. Tehdy jsem knihu dokončoval. Sice jsem měl dost jiné práce, ale na druhou stranu jsem se potřeboval odreagovat od psaní každodenních statistik o počtu nakažených a dalších zpráv tohoto typu.

Jak bys svou knihu čtenářům představil?

Kniha má název Tajný život domorodců a nakladatelství ji uvedlo jako hořkosladký román o životním poločase, cestě do Číny a hledání ztracených

lásek. Ocitáme se s hrdinou v cizí zemi, v odlišném kulturním prostředí, kterému nerozumí a na nějž nahlíží typickým pohledem Evropana. Jsou to ale jen vnější kulisy, podstatnější je hrdinův vnitřní život a příběh, který by se mohl odehrávat kdekoli jinde. Do jisté míry je to cestopis, a to vnější i vnitřní. Hrdina cestuje po S'čchuanu, ale také cestuje po vlastní paměti. Vybavuje si šťastnější okamžiky svého života a přemýšlí nad tím, proč se

mu štěstí nepodařilo v životě udržet trvale. Místy je knížka hodně smutná, místy úsměvná, ale celkově, doufám, pozitivní.

Asi každého při četbě napadne, zda a nakolik je tvá knížka autobiografická. Co tedy má tvůj hrdina Petr s tebou společného?

Nezastírám, že je v knize řada autobiografických prvků. Třeba když jsem popisoval vztah hlavního hrdiny s jeho dcerou, inspiroval jsem se hodně doma. Se svou dcerou někdy podobně válčím. Pokud jde o podobnost s hlavním hrdinou, pár pruníků tam bude, ale spíš si myslím, že se v Petrovi může najít většina dnešních chlapů. Pokud tedy připustíme, že jsme občas zbytečně přecitlivělí a bolestivější. Ostatně nedávno mi jeden čtenář napsal, že to je takový příběh normálního chlápka. To mě potěšilo. Za „normálního chlápka“ jsem moc rád, protože přesně tam jsem mířil.

V tvé knížce se objevují reálie Číny. Čínu jsi skutečně navštívil. Kdy to bylo a jaké jsi měl cestovatelské zážitky?

V roce 2016 jsem se do S'čchuanu vypravil služebně na novinářské vízum. Pobývali jsme na stejných místech jako hrdinové v mojí knížce. Tedy v jedenáctimilionovém Čcheng-tu a menším Le-šanu, ale i ve vzdálenějším okolí těchto aglomerací. Je logické, že jsem to prostředí v knížce využil, člověk by podle mě měl psát o něčem, co aspoň přibližně zná. Asie mě uchvátila obrovskými kontrasty. Najdete tam na jednom místě impozantní mrakodrapy, luxusní restaurace a hotely, nově postavené velkokapacitní dálnice a veřejné budovy, zkrátka veškerou moderní infrastrukturu, a vedle toho malá políčka a primitivní příbytky. Asi nejvíc na mě zapůsobila atmosféra buddhistických chrámů vysoko v horách. Velkým zážitkem byla hlavně cesta na posvátnou horu E-mej-šan, jejíž nejvyšší bod, Zlatý vrcholek, vypadá, jako by se dotýkal nebe.

Co bylo pro tebe při psaní nejtěžší?

Nejtěžší bylo najít si na psaní čas a přesvědčit sám sebe, že psaní knihy má smysl. Pak už to šlo docela snadno.

Řadu let působíš jako korektor a redaktor našeho časopisu. Co tě k té práci přivedlo a co tě na ni stále těší či naopak?

Přišla mi zprostředkovaně nabídka, kterou jsem přijal, byla to spíš náhoda. Na práci mě těší, že pomáhám dobré věci. Považuji za užitečné, že se mohu seznámit s problémy, které já nemám nebo zatím nemám a třeba mě jednou čekají. Rozšířil se mi pohled na společnost, začal jsem se dívat na některé věci jinak, všimát si problémů, které jsem dřív za problémy nepovažoval, třeba existence různých bariér. Pochopil jsem, že pro řadu lidí v téhle zemi je problém podívat se na místa, kam jiní mají běžný přístup.

Asie mě uchvátila obrovskými kontrasty. Najdete tam na jednom místě impozantní mrakodrapy, luxusní restaurace a hotely, nově postavené velkokapacitní dálnice a veřejné budovy, zkrátka veškerou moderní infrastrukturu, a vedle toho malá políčka a primitivní příbytky.

Křest knihy se uskutečnil 28. března v pražském knihkupectví Božská Lahviце. Kmotry byli moderátor Vladimír Kořen, herec a muzikant Petr Vondráček a spisovatelka Alžběta Bublanová. Akci moderovala ředitelka Akademie ČTK Martina Vašíčková.

Jak trávíš svůj volný čas? Máš prostor na nějaké koníčky?

Rád si vyjedu na kole nebo vyrazím aspoň na procházku, klidně v jedenáct večer, to je úplně jedno, hlavně že vůbec. Poslechnu si oblíbený podcast, sáhnu po nové knize, teď díky spolupráci s Hostem pilně sleduji novinky z tohoto nakladatelství. Nebo zajdu do hospody, občas na koncert. Většinu času trávím samozřejmě s rodinou, mám tři děti, z nichž dvě jsou ještě malé, chodí na základní školu.

Co připravuješ pro své čtenáře dál?

Příští rok by mi měla vyjít druhá knížka, má pracovní název Pusťte světlo do tmavého večera a její hlavní hrdinkou je žena. Objevují se v ní některé postavy z prvního románu, takže je

do jisté míry volným pokračováním Tajného života domorodců. Ale opravdu velmi volným. Knižka je už přijata v nakladatelství a brzy začne práce na její redakci. V současnosti píšu třetí knížku, která bude v mnohém odlišná, nejspíš rozsáhlejší, to ještě nevím. Ale co vím jistě, mělo by v ní být ještě víc ženského světa než v prvních dvou knihách. Protože to je směr, který mě hodně zajímá.

Na závěr nám, prosím, porad', kde se tvá knížka dá koupit...

Knižka je v běžné distribuci, takže je k dostání standardně v knihkupectvích, v kamenných prodejnách včetně velkých knižních domů i v e-shopech. A samozřejmě se dá i objednat na stránkách nakladatelství Host. ■

NOVÝ PEUGEOT 408: PRVNÍ SVÉHO DRUHU

Je nečekaný, překvapivý, futuristický. Je první svého druhu. V modelové řadě Peugeot nemá předchůdce a na současném automobilovém trhu jen stěží najde konkurenta. Nový dynamický fastback Peugeot 408 se zkrátka pouští do dosud neprobádaných vod. Je však více než pravděpodobné, že i v těchto vodách narazí na řidiče, pro které jsou zážitky z jízdy skutečným potěšením. A jak je na tom z hlediska všudypřítomného trendu, elektromobility? Věřte, že líp, než byste čekali! Již nyní nabízí dvě plug-in hybridní verze a za pár měsíců dorazí i jako 100% elektromobil.

Peugeot 408 vás okamžitě upoutá svým sebevědomým postojem. Má v sobě určitou vznešenost a sílu. Za to vděčí hlavně svým rozměrům. Dosahuje délky 469 cm, výška je pouhých 148 cm, což není u vozů se zvýšenou karoserií běžné. Tyto proporce vytvářejí velmi štíhlý a sportovní profil. Naopak rozvor je větší, než bývá v segmentu C zvykem. Profitují z toho hlavně cestující na zadních sedadlech, kteří tak mají k dispozici štědrý prostor pro kolena. Úctyhodný je také zavazadelník s objemem až 1611 litrů.

Probuzení smyslů

Zřejmě vás nepřekvapí, že uvnitř vozu najdete Peugeot i-Cockpit. Toto dnes již ikonické uspořádání interiéru se stalo poznávacím znakem nových peugeotů. Co vás ovšem ohromí, to je nová, ultramoderní podoba interiéru vozu 408. Ergonomie, kvalita, praktičnost i technologie včetně nového systému infotainmentu Peugeot i-Connect... vše bylo dotaženo k dokonalosti.

Kompaktní volant mnohanásobně zvyšuje požitek z jízdy. Nabízí jedineč-

nou hbitost a přesnost pohybu. Digitální přístrojový panel je umístěn těsně nad volantem a má desetipalcový displej. Středová dotyková obrazovka se ovládá stejně intuitivně jako tablet. Doplnují ji plně konfigurovatelné přepínače i-toggles, které jsou uspořádány pod středovým displejem jako otevřená kniha a poskytují jedinečnou estetickou a technologickou úroveň. Každé z elegantních kláves můžete přiřadit funkci dle vašeho gusta. 3D online navigace navíc vždy poradí nejrychlejší cestu, zjistí ceny paliva

v okolí nebo najde volné místo k zaparkování.

Pro řidiče jen to nejlepší

Zažijte vzrušující emoce za volantem. Vychutnejte si zážitky z řízení naplno. O vaše bezpečí a komfort se přitom dokonale postarají asistenční systémy řízení poslední generace. Používají šest kamer a devět radarů, kterým nic neunikne. Mezi nejzajímavější prvky výbavy patří například světlomety Peugeot Matrix LED či adaptivní tempomat s funkcí Stop and Go. Užitečným pomocníkem je také systém sledování provozu za vozidlem při vyjíždění z parkovacího místa. Největší pozornost ovšem zasluhuje Night Vision neboli noční vidění. To většinou najdete jen v prémiových segmentech. Umožní vám rozpoznat zvířata, chodce nebo cyklisty před vozem v jízdním pruhu dříve, než se objeví v dosahu dálkových světel.

Nevinné potěšení

Nabídka pohonů vozu Peugeot 408 zahrnuje dvě plug-in hybridní verze o výkonu 180 a 225 k a benzínový tříválec o výkonu 130 k. Všechny motory jsou spojeny s osmistupňovou automatickou převodovkou EAT8. Za několik měsíců dorazí i plně elektrická varianta s dojezdem až 400 km na jedno nabití.

Efektivitu motorů podporuje vynikající aerodynamika, která současně zaručí vaši každodenní radost z jízdy.

- Cena od 830 000 Kč + 5letá záruka
- Cena plug-in hybridní verze od 1 070 000 Kč + 8letá záruka ■

CITROËN

NOVÝ C4 X

Síla klidu a pohodlí

Zavazadelník 510 až 1360 l
Advanced Comfort sedadla
Advanced Comfort odpružení

Od
5 720 Kč* /měsíc
* financování Promo Essox

Příklad financování v úvěrovém produktu PROMO, pro model C4 X Feel 1.2 Puretech: pořizovací cena 544 900 Kč, přímá platba 218 650 Kč, výše úvěru 326 250 Kč, výše měsíční splátky 5 720 Kč, počet měsíčních splátek 72, roční úroková sazba 8 %, RPSN 8,31 %. Celková částka splatná klientem je 411 840,- Kč. Spotřebitel je povinen sjednat havarijní pojištění; v jeho výběru není nijak omezen. Tento příklad financování s Citroën Financial Services je orientační a jednotlivé parametry úvěru se mohou lišit. Citroën Financial Services znamená financování poskytované společností ESSOX s. r. o. Nejedná se o závaznou nabídku na uzavření smlouvy.

OSOBNÍ ROZVOJ

Výraz „rozvoj“ je vnímán jako proces, kdy dochází ke zlepšování původního stavu. Je používán ve spojení s výstavbou, životním prostředím, rozvojem měst, podniků a je také chápán jako společenský rozvoj. V souvislosti s procesem utváření lidské osobnosti hovoříme o osobním rozvoji, kdy jsou zlepšovány schopnosti a potenciál člověka a kvalita života. Osobní rozvoj nebývá zaměřen jen na jednu oblast života, dochází k němu na různých úrovních, a to osobní, pracovní, společenské či jiné. Záleží, jakou část svého života chceme zdokonalit a těžit z ní maximum. Pokud se zaměříme na jednu oblast našeho života, můžeme očekávat, že postupně bude docházet i ke zlepšení dalších oblastí našeho života. Osobní rozvoj má tak celkový dopad na náš život.

Lidé mohou mít často zkreslenou představu o tom, co to vlastně osobní rozvoj je, co je jeho účelem a zda by se měli svému osobnímu rozvoji věnovat. Do osobního rozvoje patří hlavně práce na sebevědomí, zlepšování vztahů, práce s myslí a emocemi, time management, učení žít přítomností a spousta dalších oblastí. Důležité je si uvědomit, že pokud nebudeme na svém rozvoji pracovat, budeme opakovat stále stejné chyby, v životě se nám budou opakovat stále stejné situace, budeme čelit stále stejným problémům a nepříjemným emocím, které tyto situace doprovázejí. Bez osobního rozvoje řešíme většinou jen důsledky problémů, neřešíme problémy v jejich pravé příčině. Pokud opakujeme stále stejné vzorce, měli bychom

se zamyslet, proč se tak děje a kde je ten důvod. Osobní rozvoj vám pomůže k pochopení sebe sama a svého nastavení.

Nejdůležitějším kritériem pro dosažení úspěchu v osobním rozvoji je rozhodnutí jedince, že takovou práci na sobě chce odvést a chce na sobě pracovat. Pokud se rozhodnete svému osobnímu rozvoji věnovat sami, měli byste se zaměřit zejména na to, jak reagujete v určitých situacích, jak myslíte, jednáte a přijímáte. Osobní rozvoj vás naučí lépe reagovat na určité situace, naučí nás nemyslet na to, co se ještě nestalo, a nevytvářet si myšlenky a vzorce ve své hlavě. Učí nás být si vědomi následků svého chování, přijímat kritiku s pokorou, neodsuzovat a přijímat odlišný názor a respektovat cestu ostatních.

Osobní rozvoj nás také naučí více žít v přítomnosti, uvědomovat si, že důležitý je dnešní den, neboť v tomto dni můžeme udělat změny, rozhodovat a jednat. K tomu může přispět i radost z maličkostí, které většinou přehlízíme a vnímáme je jako samozřejmost. Nikdo jiný než vy neví lépe, co chcete, co potřebujete a čeho chcete dosáhnout, jaké máte přání a touhy. Co funguje jednomu, nemusí fungovat druhému, proto by se nikdo neměl porovnávat s ostatními. Už jen to, že začnete pátrat po tom, jak pracovat na svém osobním rozvoji, je vlastně začátek vaší cesty za osobním rozvojem. Uvědomujete si, že potřebujete něco zlepšit či změnit, stačí jen vytrvat, věnovat osobnímu rozvoji čas.

Osobnímu rozvoji se může každý jedinec věnovat sám, případně může využít nabídek služeb průvodce, kouče nebo mentora, který se na osobní rozvoj zaměřuje. Občas se stane, že lidé vyhledají osobního kouče a předpokládají, že dostanou přesný recept na to, jak být v životě šťastnější, úspěšnější, organizovanější, a spoustu dalších receptů na spokojenější život. Tak ale osobní rozvoj nefunguje, bez samotné práce na sobě samém a touhy chtít něco změnit se většinou nemění nic.

Nejlépe je vždy začít nejprve u sebe, vyhledávat informace o osobním rozvoji, chtít se změnit a učinit svůj život spokojenější a smysluplnější. A pokud na své cestě usoudíte, že by vám pomohl odborný kouč či mentor, určitě vám to může být jen přínosem. Předem je určitě dobré ověřit si nabídku služeb v této oblasti, zjistit různé reference a pak se třeba jen dotazem obrátit na někoho, kdo takovou službu poskytuje, a promluvit si o vašich představách, co by vám osobní rozvoj měl přinést. Pak by i takový kouč či mentor měl být schopen říci, zda vám může na vaší cestě být nápomocen.

Důležité je neočekávat změny hned, osobní rozvoj nikoho nespasí, nabízí cestu, jak měnit pohled na svět, na svůj život, na svoje očekávání. Jakékoliv změny nejsou jednoduché a nesmíme hlavně zapomínat, že důležité je jednat, měnit své myšlenkové pochody a nezapomínat, že se jedná o celoživotní práci, která však přinese pozitivní změny do vašeho života. ■

CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ MODRÝ SLON SLAVÍ PLNOLETOST

Otevíráme již XVIII. ročník soutěže, do níž se mohou přihlásit jedinci i skupiny a utkat se v deseti kategoriích umělecké tvorby. Na závěr se počítá s týdenní přehlídkou oceněných prací v interiérech Zoo Liberec.

Posláním projektu je zapojení lidí se zdravotním postižením a jejich přátel do kulturních aktivit, při kterých nejsou oproti ostatním podstatně znevýhodněni a mohou významně přispět k rozvoji kulturní úrovně nejen své, ale i společnosti jako celku. A že mají vaše výtvary úspěch, jste se mohli přesvědčit v uplynulých ročnících. Nádherná výtvarná díla, strhující divadelní či pěvecká vystoupení nenechala žádného návštěvníka či diváka v klidu – emoce radosti, obdivu a sounáležitosti mnohdy vyjadřovali aplausem vstoje.

Naším cílem je propojovat handicapované s lidmi bez postižení. Obě strany se od sebe mají co učit. Bylo by dobré, aby se lidé více setkávali s osobami se zdravotním postižením, aby je více brali mezi sebe, jsou to přece jenom bytosti jako my všichni.

Přihlaste se a zapojte do soutěže a naplňte s námi společně motto projektu: „BEZ BARIÉR V DUŠI I V ŽIVOTĚ“.

Vyvrcholení 18. ročníku celostátní soutěže o Cenu Modrého slona pro rok 2023 se uskuteční ve dnech 13.–18. června 2023 s finální přehlídkou uměleckých prací v exteriérech a interiérech Zoo Liberec.

Soutěžními kategoriemi jsou malba, keramika, fotografie, textilní tvorba, kombinovaná technika (např. ruční prá-

ce, koláže...), literární tvorba, divadlo (např. malé formy, loutkoherectví...), tanec, hudební tvorba (např. hudební přednes, skladba...) a jiné formy zajímavé umělecké tvorby (řezbářství, umělecké zpracování skla atd.).

Díla umělců jsou nejen důkazem nezdolné vůle k překonání životních překážek, ale hlavně přinášejí významná svědectví o tvořivé podstatě lidského bytí.

Všem bych vzkázala, že nemocí ani úrazem život nekončí, naopak člověk si mnohem více váží života. ■

NECHTE SI SVÉ OBLÍBENÉ LAHŮDKY PŘIVÉZT
OBJEDNÁVEJTE NA LAHUDKY.CZ

LÁZEŇSKÉ POBYTY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM A SENIORY

Lázeňství má v České republice bohatou historii. V současné době je v provozu více než 30 léčebných lázní, které mají povolení a souhlas MZ poskytovat lázeňskou léčebně rehabilitační péči, s využitím přírodních léčebných zdrojů nebo místních klimatických podmínek vhodných k léčbě. Jednotlivé lázně jsou zaměřeny vždy na konkrétní indikace a jako vedlejší produkt nabízejí relaxační a speciálně zaměřené pobyty, například pobyty pro seniory, lidi se sníženou pohyblivostí a také pro lidi se zdravotním postižením, s ohledem na jejich potřeby. Většina lázní disponuje minimálně v hlavních budovách bez-

bariérovými prostory a také bezbariérovými pokoji. V následujících číslech časopisu Mosty vám jednotlivé lázně vhodně pro pobyty seniorů a lidí se zdravotním postižením představíme podrobněji.

Léčebné pobyty je možné čerpat prostřednictvím zdravotní pojišťovny formou komplexní lázeňské péče, lázeňské péče příspěvkové, ambulantní nebo jako samoplátce.

Komplexní lázeňská péče je plně hrazena zdravotní pojišťovnou, u příspěvkové lázeňské péče hradí pojišťovna pouze léčebné procedury. Klienti si

v tomto případě sami hradí ubytování a stravu. Předpokladem je, že je klient ubytován v tomtéž lázeňském zařízení, ve kterém probíhají procedury. Pokud na léčebné procedury dochází z domova nebo je ubytován v jiných zařízeních, legislativa už toto považuje za péči ambulantní.

Dopravu na léčebné pobyty si klienti hradí sami, pojišťovna v případě komplexní lázeňské péče uhradí dopravu do lázní a zpět pouze za předpokladu, že zdravotní stav klienta vyžaduje dopravu prostřednictvím dopravní zdravotní služby. Jedná se například

o lázeňské pobyty, které následují bezprostředně po operacích a jsou součástí následné péče. Vždy tuto službu navrhuje ošetřující lékař. To se týká také pobytu doprovodu u komplexní lázeňské léčebně rehabilitační péče, jehož nezbytnost musí potvrdit zdravotní pojišťovna, která zároveň tyto náklady hradí.

Léčebné pobyty v lázních lze využít u celé řady onemocnění. Ta jsou uvedena v Indikačním seznamu pro lázeňskou péči.

Indikační seznam pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči (příloha č. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění) stanoví jednotlivé indikace, délku léčebného pobytu, možnost jeho prodloužení, možnost opakování lázeňské léčby a jeho intervaly. Zákonem dané podmínky pro poskytování lázeňské péče jsou doplněny vyhláškou MZ ČR č. 2/2015 Sb., která stanoví indikační předpoklady, kontraindikace, odborná kritéria pro poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče, obory specializace doporučujících lékařů, indikační zaměření lázeňských míst atd. Podrobnosti se lze dozvědět na mzcr.cz/platny-indikacni-seznam-pro-lazenskou-peci.

Zajímá vás, zda máte nárok na lázeňskou péči hrazenou pojišťovnou?

Poradte se se svým lékařem. Pravidla pro návrh na lázeňskou péči se liší v návaznosti na typu onemocnění či operace a mají předepsaná pravidla a limity.

Jak požádat o pobyt v lázních hrazený pojišťovnou?

Požádat o vypsání návrhu na lázeňskou péči hrazenou pojišťovnou je nutné u ošetřujícího nebo odborného lékaře. Ošetřující lékař navrhne typ lázeňské péče. Pokud onemocnění klienta patří mezi nemoci léče-

né v lázních, které klient preferuje, je možné požádat lékaře o návrh léčby v těchto konkrétních lázních. Návrh na lázeňskou péči vždy schvaluje revizní lékař zdravotní pojišťovny klienta. V odůvodněných případech může zdravotní pojišťovna namísto komplexní lázeňské péče schválit pouze péči příspěvkovou. Schválený návrh na lázeňskou péči odesílá zdravotní pojišťovna přímo do lázní. Ty následně dle volné kapacity určí termín pobytu a ubytování a minimálně 14 dní před nástupem obdrží klient informace k nástupu do lázní. V případě, že revizní lékař zdravotní pojišťovny návrh na lázeňskou péči neschválí, je možné podat do 15 dnů od vrácení návrhu odvolání příslušné zdravotní pojišťovně. Odvolání by měl podávat lékař, který lázeňský návrh vystavil, ale zažádat o přehodnocení rozhodnutí revizního lékaře může také sám klient, a to vždy písemnou formou.

Pobyty pro samoplátce

U pobytů pro samoplátce je možnost volit mezi širokou nabídkou léčebných, relaxačních a wellness pobytů a pobytů se speciálním zaměřením. Také u těchto pobytů je dostatečná nabídka programů zaměřených na seniory a lidi se zdravotním postižením.

V případě léčebných pobytů navrhne léčebný program lázeňský lékař při vstupní konzultaci na začátku pobytu. Součástí této konzultace jsou většinou také základní prohlídka a případná doplňková vyšetření. Při konkrétně zaměřených pobytech mohou klienti předložit i lékařské zprávy od svých praktických lékařů, což celý proces usnadní.

Lázeňský lékař obvykle předepíše 2–3 procedury denně, podle typu pobytu a potřeb klienta.

U relaxačních a wellness pobytů jsou procedury většinou předem stanoveny podle typu programu, ale současně je možné si konzultaci s lázeňským lékařem připlatit, například pokud je třeba zohlednit nějaké kontraindikace klienta. V odůvodněných případech může lékař procedury upravit, případně některou zakázat či naopak doporučit.

Druhy nabízených programů se liší podle zaměření lázní. Nejčastěji jsou pro tyto typy pobytů vyhledávány lázně s léčbou pohybového aparátu a lázně klimatické. V nabídce je však také dostatek programů pro klienty, kteří se chtějí zaměřit na zdravý životní styl, zhubnout, odbourat stres nebo si jen užít dovolenou v lázních s nějakým benefitem. Pobyty pro samoplátce jsou realizovány dohodou mezi klientem a příslušnými lázněmi, konkrétně jejich obchodním oddělením nebo přijímací kanceláří či recepcí. Součástí nabídky jsou nejen varianty pobytů, ale klienti mají možnost výběru kategorie ubytování a formy stravování. Veškeré služby si klienti hradí sami a nejsou k nim potřeba žádná doporučení.

Pobyty v lázních byly odjakživa spojovány s kulturním a společenským životem a je tomu tak dodnes.

Seznam indikačních skupin pro dospělé

- I Nemoci onkologické
- II Nemoci oběhového ústrojí
- III Nemoci trávicího ústrojí
- IV Nemoci z poruch výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí
- V Nemoci dýchacího ústrojí
- VI Nemoci nervové
- VII Nemoci pohybového ústrojí
- VIII Nemoci močového ústrojí
- IX Duševní poruchy
- X Nemoci kožní
- XI Nemoci gynekologické ■

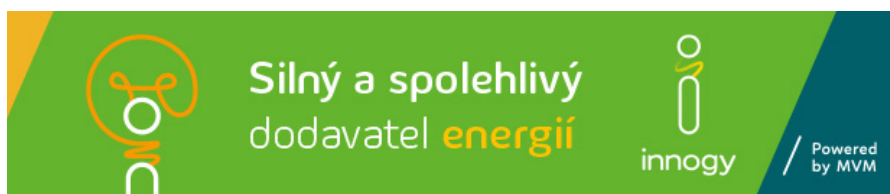
PORADENSTVÍ V DOBĚ ENERGETICKÉ KRIZE

Krach mnoha dodavatelů energií v posledních dvou letech znamenal pro odběratele velkou výstrahu. Stejně tak se ukázalo, že spolehlivé a bezpečné dodávky nejsou samozřejmostí. Zastavení dodávek z Ruska tento trend ještě posílilo a pouze cena přestala být hlavním kritériem při výběru nového dodavatele.

Společnost innogy patří mezi ty dodavatele, které lidé hodnotí výrazně kladně z hlediska stability a spolehlivosti. Tento fakt dokládá značný nárůst nových zákazníků. „Stali jsme se bezpečným přístavem pro desetitisíce zákazníků, kteří k innogy přecházeli na začátku loňského roku z režimu DPI, a v letních měsících jsme zase zachraňovali zákazníky, které jejich původní dodavatel převedl na spotové ceny. Díky tomu jsme zaznamenali výrazný nárůst celkového počtu zákazníků a nyní máme o 200 000 zákazníků více než před začátkem energetické krize,“ uvedl David Konvalina, ředitel maloobchodu a marketingu innogy Energie.

Aktuálně innogy zajišťuje dodávky zemního plynu jako jednička na trhu pro 1,16 milionu zákazníků. Na trhu s elektřinou už je innogy s více než 600 tisíci zákazníků čtvrtým největším dodavatelem.

Energetická krize změnila podmínky na trhu. Nepředvídatelnost cenového vývoje i na nejbližší dny, vysoká vola-

tilita cen na energetických burzách a finanční náročnost transakcí na velkoobchodních trzích znamenaly obrovské problémy pro spoustu obchodníků, z nichž někteří zcela ukončili činnost. Naproti tomu innogy se ve složitém období dokázala rychle přizpůsobit novým podmínkám na trhu a zůstala dodavatelem, který za celou dobu energetické krize ani jednou nezastavil příjem nových zákazníků z řad domácností.

Pomoc lidem v době energetické krize funguje

Současná doba není jednoduchá a nárůst cen energií v důsledku energetické krize dostává některé domácnosti pod značný ekonomický tlak. Pro úspěšné řešení jejich složité životní situace je klíčová pomoc státu. V mnoha případech však lidé, kteří se ocitli ve finanční tísní, potřebují, aby jim někdo také pomohl s vyřízením dostupných příspěvků či sociálních dávek.

Energetické skupině innogy se v úzké spolupráci s Asociací občanských poraden (AOP) daří nasměrovat zákazníky, kteří mají problémy s platbami za energie, k dostupné státní pomoci v podobě příspěvků na bydlení a dalších sociálních dávek. Za poslední rok v innogy

ve spolupráci s experty z AOP společně pomohli vyřídit státní pomoc na dražší energie už stovkám domácností ve finanční tísní.

„Zájem o poradenství v souvislosti s energetickou krizí nám meziročně narostl. Kromě samotných dotazů evidujeme především zvýšený počet požadavků na potvrzení o platbách či vyúčtování pro potřeby úřadů práce. Velmi důležité je, že existuje dostupná státní pomoc pro lidi, kteří mají problémy s platbami za energie. Díky efektivní celorepublikové spolupráci s AOP se daří dostat takové zákazníky k finanční pomoci od státu. Experti AOP vedle konzultací a rad pomáhají příspěvky na bydlení nebo sociální dávky rovnou i vyřídit. Dnes je jasné, že naše společná pomoc funguje,“ uvedl David Konvalina.

„Na poradny naší asociace se obracejí klienti, kteří se dostali do existenční nouze a potřebují poradit, jak tíživou situaci řešit. Konzultujeme s nimi možnosti řešení zahrnující pomoc prostřednictvím sociálních dávek. Vždy vycházíme z konkrétní situace klienta, podle toho navrhuje i postup při žádosti o konkrétní dávku, ať už se jedná o dávky hmotné nouze nebo státní sociální

podpory," vysvětlil Hynek Kalvoda, předseda výboru AOP.

V loňském roce se zabývaly poradny AOP více než 20 000 dotazy týkajícími se dluhové problematiky. Konkrétní otázky k dluhům za energie řešilo přes 5 000 klientů.

Dobrou zprávou je, že innogy neevduje v meziročním srovnání výrazný nárůst pohledávek ani dramatické zvýšení problémů zákazníků s platbami záloh za energie. Z toho vyplývá, že pomoc státu a neziskového sektoru funguje. Významnou roli také sehrává ochota a připravenost lidí šetřit. Se snižováním účtů za energie velmi pomáhá také mírná zima.

Pokud se zákazník přece jen dostane do finančních problémů, důležité je, aby svou situaci začal co nejdříve řešit i s dodavatelem energií. „Jednotlivé případy řešíme individuálně a jsme například schopni po dohodě se zákazníkem nastavit u ročního vyúčtování splátkový kalendář. Ve složitějších případech se zákazníkovu snažíme pomoci právě ve spolupráci s AOP, aby dostal finanční pomoc od státu,“ doplnil tiskový mluvčí innogy Martin Chalupský.

Stále více lidí řeší elektřinu či plyn online

Ze statistik dodavatelů energií vyplývá, že průběžně narůstá počet lidí, kteří využívají samoobslužné online a mobilní aplikace pro správu energií. Tento trend nastartoval nejprve covid a zájem dále výrazně stoupl během současné energetické krize.

Důkazem je i energetická firma innogy, které za poslední rok přibýlo 210 000 nových uživatelů samoobsluhy innosvět. Meziroční nárůst tak činí 40 %. Celkem už innosvět využívá téměř třetina zákazníků innogy, kteří v aplikaci

spravují milion smluv na dodávku zemního plynu či elektřiny. V innosvětě si lidé nejčastěji hlídají spotřebu energií a upravují zálohy.

Zájem napříč věkovými skupinami

„Za poslední dva roky sledujeme výrazný posun ve změně chování zákazníků. Dokonce i konzervativnější zákazníci, kteří dříve preferovali při správě energií spíše osobní nebo telefonický kontakt, jsou v současnosti otevřenější moderním technologiím,“ uvedl David Konvalina.

Uživatelé innosvět skutečně aktivně a pravidelně využívají. Pro zajímavost, v roce 2022 se zákazníci innogy v innosvětě přihlásili celkem 7,5 milionkrát, v průměru se tedy jeden uživatel přihlásil 15× za rok. Uživatelé mobilní aplikace byli ještě aktivnější a navštívili innosvět průměrně 26× ročně.

„Skvělé je, že innosvět není jen doménou mladších zákazníků. Máme v něm všechny věkové skupiny a také starší zákazníci si naši samoobsluhu a hlídače spotřeby velice pochvalují,“ říká Konvalina.

Zálohy si upravíte sami

Zákazníci si v innosvětě nejčastěji zadávají odečty plynoměru a elektroměru, aby zjistili svůj předpokládaný výsledek vyúčtování. „Během energetické krize mezi lidmi výrazně narostl zájem o sledování spotřeby energií. Vloni si naši zákazníci zadali do innosvěta přes milion odečtů,“ říká David Konvalina.

Mobilní aplikace umí sama načíst údaje z elektroměru a plynoměru. Stačí zvolit zadání stavu pomocí fotoaparátu a namířit telefonem na číselník měřidla. Na základě zadaného aktuálního stavu systém poté přepočítá předpokládaný výsledek vyúčtování na konci aktuálního období. V případě potřeby si hned

snadno můžete upravit výši záloh a nečekaný nedoplatek za elektřinu nebo plyn už vás nemůže překvapit.

Aplikace innosvět však není jen hlídač spotřeby. Je to pro zákazníky také efektivní samoobsluha, která jim šetří čas. „Dobře je to vidět na příkladu záloh, kde si naši zákazníci vloni provedli více než polovinu ze všech úprav záloh už v innosvětě,“ doplnil Konvalina.

Kromě záloh zákazníci samoobsluhu nejvíce využívají ještě pro změnu platebních údajů nebo pro nastavení elektronické komunikace s innogy. Nově dodavatel v innosvětě zákazníky také upozorňuje na neaktuální kontaktní údaje. Ti si je mohou rovnou potvrdit či změnit.

Vše přehledně na jednom místě

Užitečnou funkcí je také aktuální přehled záloh a vyúčtování. Zákazník si tak snadno kdykoliv může ověřit a zkontrolovat, zda má uhrazeny všechny platby či v jaké výši má předepsané zálohy na příští měsíce.

V innosvětě zákazníci mají pohromadě také veškeré související dokumenty, jako jsou smlouvy, smluvní dodatky, obchodní podmínky a další užitečné informace. Kromě přehledu o dodávkách energií uživatel v aplikaci vidí také sjednané služby, jako například servis plynového kotle.

To vše lze navíc sledovat i pro více odborných míst. Takže není problém vložit do aplikace a spravovat energie prarodičům. Podnikatel zase může snadno sledovat spotřebu energií ve všech svých provozovnách.

Užitečného pomocníka od innogy si lze bezplatně zřídit na stránkách innosvet.cz nebo instalací mobilní aplikace. ■

OKÉNKO DO PORADEN NRZP ČR

Onemocnění bederní páteře jako nově uznaná nemoc z povolání

Nemoc z povolání je nemoc, která vznikla v souvislosti s výkonem povolání a působením nepříznivých chemických, fyzikálních, biologických nebo jinak škodlivých vlivů při plnění pracovních a služebních úkonů, jež jsou jednoznačně příčinou onemocnění. Nemoc z povolání může mít dočasný nebo trvalý charakter. Předpokladem pro uznání nemoci z povolání je splnění všech těchto tří podmínek:

1. Choroba musí být uvedena v seznamu nemocí z povolání, případně musí být možné ji do některé z položek seznamu zařadit.

2. Musí být ověřeno a potvrzeno, že posuzovaná osoba vykonávala práci za podmínek, které odpovídají vzniku nemoci z povolání dle seznamu nemocí z povolání.
3. Posuzovaná osoba musí mít příslušnou diagnózu a stav onemocnění musí dosahovat požadovaného stupně závažnosti, je-li v seznamu nemocí z povolání definována.

Nemoc z povolání může uznat pouze specialista v oboru pracovního lékařství. Na jeho základě je teprve možné vydat lékařský posudek, který tuto skutečnost uzná. Základní informace

o náhradách škody nebo nemajetkové újmy zaměstnance vzniklou nemocí z povolání jsou uvedeny v zákoně č. 262/2006 Sb. (zákoník práce).

Dotaz:

Po ukončení pracovní neschopnosti mi byl přiznán invalidní důchod 2. stupně z důvodu těžkého postižení bederní páteře. Doteď jsem pracoval přes 20 let u jednoho zaměstnavatele jako automechanik. Tahal jsem těžká břemena, neustále pracoval v podřepu či jinak zkroucený, až jsem si zničil bederní páteř, že nemohu chodit, vláčím nohu za sebou, mám velké bolesti a čeká mě další operace páteře. K práci automechanika se už vrátit

nemůžu. V médiích jsem se dozvěděl informaci o tom, že poškození bederní páteře je nově uznané jako nemoc z povolání a pak zaměstnavatel vyplácí pracovníkovi rentu. Chtěl bych vědět, co mám udělat, abych rentu získal?

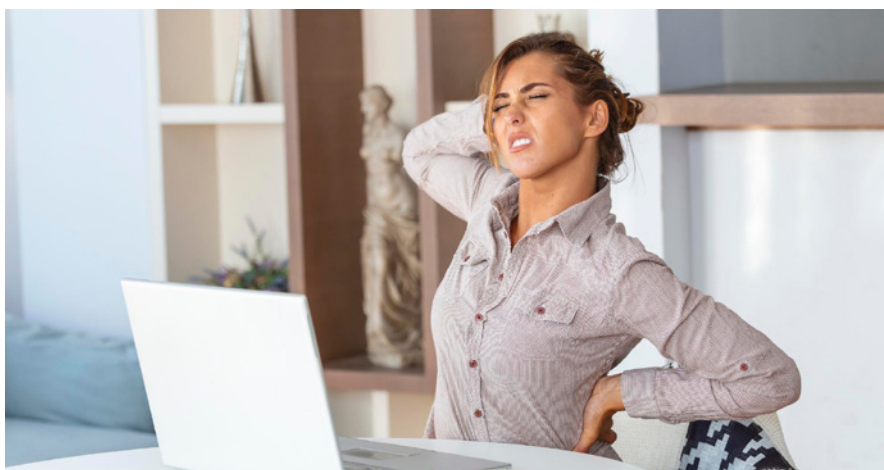
Od 1. ledna 2023 vešlo v účinnost nařízení vlády č. 506/2021 Sb., kterým byl rozšířen seznam nemocí z povolání i o onemocnění bederní páteře. Nově tak mohou o uznání nemoci z povolání žádat i pacienti se závažným poškozením bederní páteře, které vzniklo v důsledku přetěžování těžkou fyzickou prací. Týká se to těch pracovníků, kteří při své práci opakovaně ručně manipulují s těžkými břemeny nebo opakovaně zaujímají nepříjemné pracovní polohy trupu, především pak při souběžném výskytu obou jmenovaných faktorů. Jsou to zejména pracovníci ve stavebnictví, dobývání surovin, automechanici, pracovníci u transportu těžkých nákladů, případně pracovníci ve zdravotnictví, pokud se prokáže, že u nich pravidelně docházelo k vysoké zátěži páteře. Kritéria pro uznání této nemoci jako nemoci z povolání jsou velmi přísná. Musí být splněna tyto klinická kritéria:

Neurolog musí u pacienta diagnostikovat chronické onemocnění bederní páteře požadovaného stupně a jednoznačně vyloučit jiné diagnózy jako hlavní příčinu onemocnění (například vrozené vady páteře nebo následek úrazu).

Požadovaný stupeň nálezu na bederní páteři musí potvrdit i vyšetření pomocí magnetické rezonance.

Dále musí být splněny tzv. předběžné podmínky:

- nejméně 3 roky práce, při níž se pravidelně vyskytovalo časté ohýbání anebo úklony trupu při

držení, zvedání a přemísťování těžkých břemen,

- dlouhodobá pracovní neschopnost pro chronické onemocnění bederní páteře v celkovém trvání nejméně 12 měsíců.

Teprve pokud jsou splněny tyto předběžné podmínky a obě klinická kritéria, může ošetřující lékař objednat pacienta k ověření nemoci z povolání na středisko nemocí z povolání, které následně zajistí posouzení pracovních podmínek krajskou hygienickou stanicí. Pokud hygienická stanice vyhodnotí pracovní podmínky na pracovišti postiženého jako splňující kritéria pro vznik nemoci z povolání, může ji středisko nemocí z povolání uznat.

Zaměstnanec má pak nárok na náhradu za ztrátu na výdělků po dobu a po ukončení pracovní neschopnosti, náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění úměrně závažnosti onemocnění v bodech, případně za náklady spojené s léčením. Konkrétní výši bodů stanoví aktualizované nařízení vlády č. 276/2015 Sb., o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění způsobené pracovním úrazem nebo nemocí z povolání.

Pro tyto případy je povinností každého zaměstnavatele mít sjednané pojiš-

tění pro případ nemoci z povolání, tzv. zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, neboť podle § 269 odst. 2 zákoníku práce je zaměstnavatel povinen nahradit zaměstnanci škodu nebo nemajetkovou újmu (lidově řečeno rentu) vzniklou nemocí z povolání, jestliže zaměstnanec naposledy před jejím zjištěním pracoval u zaměstnavatele za podmínek, za nichž vzniká nemoc z povolání, kterou byl postižen. Vyplácení odškodnění pak provádí příslušná pojišťovna.

Pokud tedy vaše potíže v oblasti bederní páteře posoudil neurolog jako chronické onemocnění bederní páteře a zároveň vyloučil jiné diagnózy jako hlavní příčinu onemocnění (například vrozené nemoci páteře, svalové poruchy nebo následek úrazu), byl jste pro tuto diagnózu během posledních tří let v pracovní neschopnosti alespoň 12 měsíců a nejméně 3 roky před zjištěním diagnózy pracoval v profesi, v níž se pravidelně vyskytuje časté ohýbání nebo úklony trupu při držení, zvedání a přemísťování těžkých břemen, je vhodné se obrátit na ošetřujícího lékaře a požádat jej, aby vás objednal na středisko nemocí z povolání, aby ověřilo, zda se u vás jedná o nemoc z povolání. ■

Zdroj: Státní zdravotní ústav www.szu.cz

PORADNA NRZP ČR V OTROKOVICÍCH

Poradna NRZP ČR v Otrokovicích se nachází v budově Městské polikliniky na třídě Osvobození 1388. Pro klienty je velmi dobře přístupná, nachází se v blízkosti městské hromadné dopravy (zastávka trolejbusu Poliklinika), od vlakového a autobusového nádraží je dostupná pěšky. Vstup do polikliniky je bezbariérový, v budově je k dispozici výtah a poradna je umístěna ve 3. patře.

Na poradnu se nejvíce obracejí klienti se zdravotním postižením, často v zastoupení rodinných příslušníků, dále pak senioři, u nichž se zhoršil zdravotní stav. Mezi nejčastější řešené zakázky patří odvolání proti nepřiznání vyššího stupně příspěvku na péči, pomoc se sepsáním námitek proti zamítnutí nebo nezvýšení stupně invalidity, otázky týkající se vyřizování příspěvků pro osoby se zdravotním postižením, otázky týkající se dluhové problematiky, proplácení kompenzačních pomůcek, dále problematika podpůrných opatření při zhoršené schopnosti zletilého právně jednat a další oblasti, ve kterých poradna poskytuje poradenství.

Klienti při návštěvě poradny mohou využít čekárnu společnou i pro návštěvníky jednotlivých ambulancí. V čekárně je umístěna nástěnka, kde je možné volně nahlédnout do materiálů poradny. Konzultační hodiny poradny jsou v pondělí a ve středu v době od 8:00 do 12:00 a od 13:00 do 16:00, kon-

zultace je však možné si domluvit telefonicky či e-mailem i mimo tyto hodiny.

Poradna spolupracuje s dalšími službami ve Zlínském kraji, účastní se Dnů otevřených dveří, Týdne sociálních služeb a dalších akcí, které slouží k propagaci a další činnosti poradny. V roce 2022 se prohloubila spolupráce i s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně, konkrétně s Centrem pro studenty se specifickými potřebami. Vzhledem k válečnému konfliktu na Ukrajině došlo k prohloubení spolupráce s dalšími organizacemi, zejména s Centrem na podporu integrace cizinců Zlín, Oblastní charitou Kroměříž a Otrokovice a s Maltézkou pomocí a poradna se aktivně účastní pracovní skupiny Zdravotně postižení v rámci komunitního plánování sociálních služeb na Otrokovicu.

Vedoucí Poradny NRZP ČR v Otrokovicích byla od roku 2018 Bc. Veronika Okruhlicová, DiS. V současné době však cítí potřebu posunout se profesně jinam, proto na konci dubna ukončila

své působení v NRZP ČR a poradenství. Paní Okruhlicové jsme položili několik otázek:

V roce 2018 jste začala pracovat v NRZP ČR v nově otevřené Poradně NRZP ČR v Otrokovicích. Jak vnímáte cestou, kterou jste do dnešního dne ušla?

Vlastně to byla náhoda, že jsem se přihlásila do výběrového řízení. Pomáhala jsem tehdy najít novou práci své kamarádce a objevila inzerát NRZP ČR, že se hledá vedoucí poradny v Otrokovicích. Zaujalo mě, že šlo o nově otevřenou poradnu, protože jsem ráda u začátku nových projektů. A cílová skupina osob se zdravotním postižením mi byla vždy blízká. Mám zkušenost s prací s dětmi se zdravotním postižením ze svého dřívějšího působení na speciální základní škole. Během svého působení v poradně jsem získala cenné zkušenosti, ať už šlo o spolupráci při počátečním zařizování poradny, úpravě metodik Standardů kvality Poradny NRZP Otrokovice i nastudování příslušné a poměrně obsáhlé legislativy týkající se osob se zdravotním postižením. Také při nastavování spolupráce s organizacemi, které jsou členy NRZP ČR, při propagaci činnosti poradny u představitelů měst a obcí, u ostatních poskytovatelů sociálních služeb ve Zlínském kraji. Nejdůležitější a nejnáročnější ale bylo získat si důvěru klientů. Pro poskytování odborného sociálního poradenství, které jim pomohlo řešit jejich

nepříznivou sociální situaci, bylo nutné dobře znát příslušnou legislativu, abych dokázala klientům vysvětlit, podle jaké legislativy se která dávka přiznává, na co mají nárok, a pomohla jim hledat všechna možná řešení jejich nepříznivé situace. Důležité bylo naučit se zklidnit jejich rozhořčení, umět je vyslechnout a povzbudit. A i když nešlo vše úplně snadno či jednoduše, měla jsem štěstí na dobré lidi kolem sebe, kteří mě podpořili. Skvělá byla spolupráce s ostatními kolegy z NRZP ČR, s koordinátorem a předsedou NRZP pro Zlínský kraj. Bez vstřícného přístupu představitelů a pracovníků Městské polikliniky v Otrokovicích, představitelů a zaměstnanců Městského úřadu Otrokovice, zástupců Zlínského kraje a také zástupců ostatních poskytovatelů sociálních služeb by kvalitní odborné sociální poradenství nebylo možné. Tímto bych chtěla všem zúčastněným poděkovat.

Co bylo během těchto let pro vás nejtěžší a co považujete za kladný přínos vaší práce?

Práce sociálního pracovníka mi dává pocit smyslu a naplnění, zvláště pokud se u klienta daří změna k lepšímu. Je to práce velmi náročná a různorodá. Každý klient totiž potřebuje jinou míru podpory a jiný přístup k řešení své situace. Jsou klienti, kteří potřebují jen vědět, jak mají svoji situaci řešit a kde najdou zdroj informací. Celý proces pak zvládnou víceméně sami. Převážná část klientů ale potřebuje celým procesem provést postupně, vše více vysvětlovat (zvláště pokud mají nereálná očekávání), podpořit v nelehké situaci. Při práci s klienty se zdravotním postižením nebo jejich pečujícími osobami si vždy znovu a znovu uvědomím, jak je důležité si vážit toho, co mám. Stačí zlomek sekundy a váš život se zcela změní - ze soběstačného, zdravého člověka se může stát osoba zcela závislá na péči jiných. Nebo se z vás stane

osoba celodenně pečující o blízkého. A co bylo nejtěžší? Osudy některých klientů byly velmi smutné a dojemné. Několikrát se stalo, že jsme společně se zástupci klienta úspěšně vyřešili záležitost týkající se péče o jejich blízkého (příspěvek na péči, průkaz OZP, kompenzační pomůcky apod.) a pečující mi po čase zavolali, aby poděkovali za pomoc, a sdělili mi, že jejich blízký zemřel. Odnáším si s sebou i vzpomínky na klienty, kteří odešli, na jejich blízké, kteří o ně s láskou pečovali až do konce.

Co považujete za největší úspěch během svého působení v NRZP ČR?

Ráda vzpomínám na jednu svoji klientku – na začátku spolupráce byla nešťastná, nejistá, uplakaná, pasivní. Nejraději by byla, abychom celou záležitost vyřídili a zastupovali ji v průběhu řízení. Během naší spolupráce se z ní stala žena, která zná svá práva a umí si je sama obhájit. Za největší úspěch považuji i to, že si Poradna NRZP Otrokovice získala důvěru celé řady klientů z řad osob se zdravotním postižením a seniorů, jejich rodinných příslušníků či pečovatелů, kteří využívají našich služeb i opakovaně v jiných záležitostech, a mnozí doporučují služby poradny svým známým.

Jak vnímáte postavení Poradny NRZP v Otrokovicích ve Zlínském kraji?

Podle mého názoru roste profesionalita sociálních pracovníků získáváním zkušeností a odborných dovedností

prostřednictvím sdílení dobré praxe. Spolupráce s dalšími sociálními pracovníky napříč celým spektrem sociální práce je nezbytná. Poradna NRZP Otrokovice je důležitou součástí systému sociální péče a pomoci osobám se zdravotním postižením, protože se nezaměřuje jen na určitou skupinu osob se zdravotním postižením a určitého věku (našimi klienty jsou lidé s různým zdravotním postižením, ať už tělesným, duševním, zrakovým či sluchovým, také osoby s poruchami autistického spektra, osoby trpící různými typy demencí, jejich pečovatелé a rodinní příslušníci). Také rozsah činností poradny je velký – od dávek pro osoby se zdravotním postižením přes důchodovou problematiku až po kompenzační pomůcky a další záležitosti. Činnost poradny je tak provázána s dalšími poskytovateli sociálních služeb Zlínského kraje, jako jsou pečovatelské služby nebo sociální odbory měst a obcí, speciálně s pedagogickými centry, úřady práce, různými kluby seniorů a spolky, jako je například Spolek Rovné šance z Uherského Brodu a další.

Co byste vzkázala klientům poradny?

Chtěla bych poděkovat klientům za důvěru, se kterou se na mě obraceli během mého působení v poradně. A chtěla bych jim vzkázat, aby se i nadále s důvěrou obraceli na pracovníky poradny. Jsou to erudovaní, vysokoškolsky vzdělaní lidé s velkou dávkou empatie, kteří jsou připraveni pomáhat řešit jejich nepříznivou životní situaci. ■

POMOZTE CHARITATIVNÍM VÝSTUPEM JEDENÁCTILETÉMU VENCovi

V sobotu 27. května se už po jedenácté – jako vždy poslední květnovou sobotu – vydají velcí i malí turisté v 9 hodin z centrálního parkoviště v Peci pod Sněžkou na benefiční výstup na Sněžku. Tato každoroční oblíbená akce pro dobrou věc nadačního fondu Klapeto se koná na pomoc dětem se zdravotním postižením. Letos se bude šlapat pro sportovně založeného kluka z východočeské Chrudimi, který musel podstoupit amputaci části levé nohy.

Ostatní amputaři včetně spoluzakladatele fondu Jaroslava Petrouše (handicapovaný atlet, mnohonásobný mis-

KLAPETO

Nadační fond Kateřiny Klasnové a Jaroslava Petrouše

tr republiky v hodu diskem, oštěpem a vrhu koulí) se k účastníkům přidají v 10 hodin u bývalé kapličky v Obřím

dole, kde začíná náročné stoupání na vrchol naší nejvyšší, 1603 metrů vysoké hory. Pomyslnou vrcholovou bránu přitom „otevře“ Krakonoš, vládce hor krkonošských.

Už v 8 hodin odstartuje na startovním parkovišti bohatý celodenní doprovodný program, jeho součástí bude také hudební festival Handicap Fest.

Pomoci lze i zasláním finančního příspěvku na transparentní sbírkový účet 2001375049/2010 nebo nákupem originálního trička.

Webová adresa www.klapeto.eu (a také Facebook a Instagram) postupně přináší podrobnosti o aktuálním Výstupu na Sněžku pro..., pochopitelně se věnuje i jeho dosavadní historii. ■

JEDNA PUBLIKACE = VŠECHNY TURISTICKÉ VOZÍČKÁŘSKÉ TRASY

Následující text doplňuje článek, který byl otištěn v čísle 4/2021 na stranách 26–28, o podstatnou informaci – v zásadě stále horkou aktualitu.

Počátkem ledna totiž Klub českých turistů (KČT) přidal na svůj web <https://kct.cz> pdf verzi brožury obsahující soupis dosavadních 18 speciálních tras značených v reálu ikonou vozíčkáře.

Čtyři první stránky útlé publikace v krátkosti představují KČT (vznikl v roce 1888, samostatnou činnost obnovil po komunistickém zákazu v roce 1990), dále je podrobněji vysvětlen stupeň náročnosti, od kterého se odvozuje barevné označení vozíčkářské ikony jednotlivých tras. Poslední součástí úvodu je přehledná tabulka všech tras a jejich lokalizace na mapě republiky. Každá následující dvoustrana patří vždy jedné trase: zobrazuje ji mapka příslušné oblasti a je také krátce popsána včetně uvedení délky a úrovně obtížnosti.

Elektronickou variantu brožury je možné stáhnout na zmíněné webové adrese v části Turistické značení/Vozíčkářské trasy, případně ji lze dohledat mezi aktualitami jako přílohu článku Vozíčkářské trasy – přehledně. Tištěnou verzi vydalo KČT nákladem 2000 kusů – zájemci ji obdrží na jeho sekre-

Vozíčkářské trasy Klubu českých turistů

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
RÓZVOJ ČR

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

NÁRODNÍ
SPORTOVNÍ
AGENTURA

tariátu (Praha 1, Revoluční 1056/8a – vnitroblok nedaleko NC Palladium), rozeslána byla i některým organizacím s aktivitami pro osoby se zdravotním postižením.

Na úhradu značení vozíčkářských cest se používají finanční prostředky z charitativního projektu Turistika pro všechny. Jedná se o dobrovolné příspěvky, které se vyberou při Novoročním čtyřlístku, celostátní dobročinné sérii pochodů. V letošním ročníku přispěli turisté na 74 akcích celkovou částkou necelých 290 tisíc.

V sobotu 25. března mohli první vozíčkáři vyzkoušet nový okruh Lanškrounské rybníky (je to už čtvrtá „bez-

bariérová“ trasa v Pardubickém kraji), na podzim by měla být otevřena okružní cesta v Poděbradech. Zájem projevil Domažlice, kde se o prázdninách plánuje průzkum, aby se příští rok mohla trasa realizovat. ■

NEVŠEDNÍ AKTIVITA, KTERÁ PŘISPĚLA NA JINÉ AKTIVITY

Prakticky po celé republice můžeme na sběrových místech tříděného komunálního odpadu vidět velké červené stacionární kontejnery (celkem jsou jich zhruba 4000). Tzv. kolektivní systém zpětného odběru elektrozařízení ASEKOL organizačně zajišťuje stejnojmenná neziskově hospodařící společnost.

Mezi roky 2015 až 2020 měl tento „ekologický“ sběr nebezpečného odpadu povahu společného charitativního projektu organizátora sběru a Národní rady osob se zdravotním postižením ČR (NRZP ČR) s názvem Koruna za kilo. Spolupráce obou partnerů poté ovšem neskončila, pouze se změnila její podoba.

Posláním jmenovaného projektu bylo propojovat šíření osvěty o ekologické recyklaci a zaměstnávání osob

s handicapem. Poznávacím znamením byla – jak dokládá otištěný snímek kontejneru – velká samolepka s obrázkem předsedy NRZP ČR Václava Krásky, logem projektu a vysvětlujícím textem. „Sběrovou“ verzi zmíněné aktivity ukončily k 31. prosinci 2020... (1. tajenka) změny. Přesto stojí za to se k ní vrátit i po více než dvou letech.

Název projektu přesně vysvětluje jeho podstatu, netřeba ho proto „překládat“ – každý kilogram vhozeného elektroodpadu (mobilních telefonů, zařízení informačních technologií, kuchyňských spotřebičů, elektrozařízení s maximálními rozměry 51 x 36 x 40 cm jako např. kalkulaček, přehrávačů nebo videokamer a také baterií) zna-

menal korunový příspěvek na činnost NRZP ČR, mimo jiné jejich poraden pro osoby se zdravotním postižením. (Kontejnery nejsou určeny mimo jiné pro televizory, monitory, zářivky a úsporné žárovky, rozhodně do nich nepatří zdravotnický materiál, bio odpad, autobaterie, barvy nebo oleje). Díky šestiletému „charitativnímu“ sběru NRZP ČR nakonec získala přes... (2. tajenka) korun.

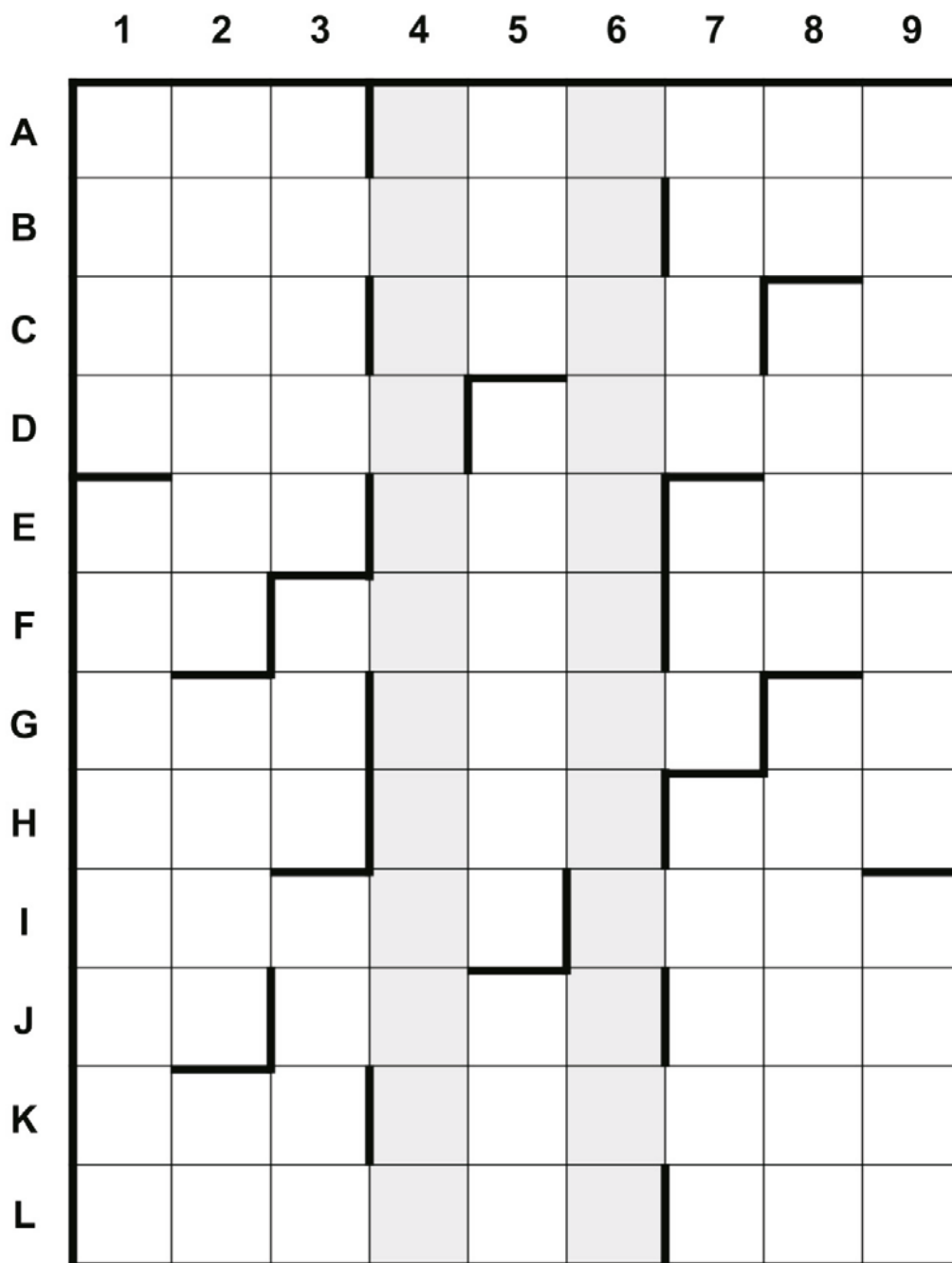
Společnost ASEKOL, která se už delší dobu řadí k významným partnerům NRZP ČR, byla v roce 2016 za svůj projekt navržena na Cenu MOSTY, a to konkrétně ve II. kategorii pro nestátní subjekty: nakonec v ní i zvítězila. ■

Vodorovně: **A.** Slovensky „krev“; nejdelší úsek tenkého stře-
va. – **B.** Zákusek; sídlo v Peru. – **C.** Slovenský souhlas; bájný
pták; obyvatel pralesa. – **D.** Směs koření; pěstební ořezání
(množ. č.). – **E.** Ledovce; lyže; stará jednotka hmotnosti.
– **F.** Předložka; mámení; řeka v Rakousku. – **G.** Biblický moře-
plavec; egyptský posvátný býk; moji. – **H.** Slovensky „pouze“;
bývalý lotyšský šachista; zkratka angolské měnové jednotky
kwanza. – **I.** Kácet (zastarale); maďarské mužské jméno.
– **J.** Vida (nářečně); značka kojenecké výživy; hluboký zpěv-
ní hlas. – **K.** Australský pštros; starověké asyrské město.
– **L.** Hvězdicovité rostliny; hádanka.

Svisle: **1.** Slepíci citoslovce; pryskyřníkovitá rostlina rodu
Pulsatilla. – **2.** Bývalý francouzský fotbalový obránce; hudeb-
ní nástroj; SPZ okresu Mělník. – **3.** Modely; novozélandský
papoušek; pouzdro na šípy. – **4. 1. tajenka.** – **5.** Mezinárodní
kód letiště Alto Rio Senguerr (Argentina); stéct po kapkách;
hlas rybáka černého. – **6. 2. tajenka.** – **7.** Zemské jádro;
vinařský stroj; ochoz. – **8.** Slovensky „jíl“; trikyslík; naše
řeka. – **9.** Rod nižších dvouděložných rostlin z čeledi pod-
ražcovitých; literární dílo.

Pomůcka: AOK, ARR, Ilo, kik.

Chcete zdarma dostávat časopis

mosty

přímo do poštovní schránky?

Nabídka platí pro osoby se zdravotním postižením, jejich rodinné příslušníky a organizace osob se zdravotním postižením a je platná pro rok 2023.

1

Napište na adresu NRZP ČR, Partyzánská 7, 170 00 Praha 7 nebo na e-mail nrzpccr@nrzp.cz.

2

Ve své objednávce uveďte kontaktní adresu, na kterou ho chcete posílat, a souhlas s jeho zasláním.

3

Časopis vychází pětikrát ročně, bude Vám zaslán zdarma prostřednictvím České pošty, s.p.

Osobní údaje, poskytnuté pro účely zaslání časopisu MOSTY, zpracovává Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, z.s. (dále jen „NRZP ČR“), v souladu s obecným nařízením o ochraně osobních údajů^[1] a uchovává je pouze po nezbytně nutnou dobu podle zvláštního právního předpisu. Osobní údaje nejsou dále předávány s výjimkou České pošty, s. p., která časopis na základě uzavřené smlouvy rozesílá. Odběratel časopisu má právo požadovat informaci, jaké osobní údaje Správce (NRZP ČR) zpracovává, právo požadovat po Správci vysvětlení ohledně zpracování osobních údajů, právo vyžádat si u Správce přístup k osobním údajům, jejich opravu, omezení zpracování nebo výmaz, jakož i právo na vznesení námítky proti zpracování a právo podání stížnosti u dozorového úřadu.

^[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

mosty Časopis pro integraci

Nejlepší firemní časopis pro zákazníky v soutěži CZECH TOP 100

2. číslo 2023 | 24. ročník
vychází 28. 4. 2023

YDAVATEL

NÁRODNÍ RADA OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM ČESKÉ REPUBLIKY, z. s.

Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7
tel.: +420 266 753 421
e-mail: nrzpccr@nrzp.cz
web: www.nrzp.cz
IČ 70856478
 www.facebook.com/NRZPCR

PARTNER ČASOPISU

Úřad vlády České republiky

Časopis MOSTY 2/2023 vznikl za podpory Úřadu vlády.

REDAKCE ČASOPISU:

Mgr. RADKA SVATOŠOVÁ r.svatosova@nrzp.cz
Mgr. JAN KHOLL kholl@seznam.cz

REDAKČNÍ RADA:

Mgr. PAVEL HRÍBEK p.hribek@nrzp.cz
IVANA JULÍNKOVÁ i.julinkova@nrzp.cz
Mgr. VÁCLAV KRÁSA v.krasa@nrzp.cz
Mgr. SABRINA PLISKOVÁ sabrin.pliskova@gmail.com
JUDr. ZDENĚK ŽIŽKA z.zizka@nrzp.cz
DANIELA THAMPY thampy@sons.cz

TISK:

fronte, s. r. o., Sezemice

GRAFICKÁ ÚPRAVA:

JAKUB ŠENKÝŘ jsenkyr.design@gmail.com

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR, zapsáno do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 13338.

ISSN 1805-9562

NEPRODEJNÉ

Projekt byl realizován za finanční podpory Úřadu vlády České republiky. Výstupy projektu nerepresentují názor Úřadu vlády České republiky a Úřad vlády České republiky neodpovídá za použití informací, jež jsou obsahem těchto výstupů.

Zveřejněné názory nemusejí být v souladu s míněním redakce, ručí za ně autoři článků. Příští číslo vyjde v červnu 2023.

UMĚLCI MALUJÍCÍ ÚSTY A NOHAMA

„Ne ruka, to duše maluje...“

Žabky

Látkový pytlík

Puzzle

Lesní mlýn, Třebízského 204/12 Mariánské Lázně
www.festivalporozumeni.webnode.cz

Festival Porozumění
a Nakladatelství UMÚN s. r. o.
Vás srdečně zvou

na výstavu prací
umělců malujících
ústy a nohama

„Ne ruka, to duše maluje“

17.-18. 5. 2023

Vernisáž se uskuteční 17. 5. od 17 hod.
Výtvarné dílny proběhnou 18. 5. od 9–11 hod.,
kde můžete spatřit malíře při tvorbě.

Festival
porozumění

Mgr. Šárka Dvorská

Tomáš Janoušek

Chcete udělat dobrý skutek a zároveň potěšit sebe či své blízké? Navštivte webové stránky
www.umun.cz

NAKLADATELSTVÍ UMÚN s.r.o. | NAD ŠKOLOU 1289 | 463 11 LIBEREC 30
TELEFON: +420 485 161 712 (8:30-12:00, 12:30-16:00 hod.) | E-MAIL: umun@umun.cz

TŘÍDĚNÍM ELEKTRA POMÁHÁTE DVAKRÁT

- ✓ Chráníte životní prostředí
- ✓ Šetříte přírodní zdroje

Najděte si vaše nejbližší sběrné místo na:

www.cervenekontejnery.cz

v České republice je jich již více než 4000 a stále přibývají další.

 asekol
ZE STARÉHO NOVÉ!